

Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol

Lleoliad:
Ystafell Bwyllgora 2 – y Senedd

Dyddiad:
Dydd Llun, 4 Tachwedd 2013

Amser:
14:30

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch a:

Gareth Williams
Clerc y Pwyllgor
029 2089 8008/8019
PwyllgorMCD@cymru.gov.uk

Agenda

- 1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datganiadau o fuddiant**
- 2 Offerynnau nad ydynt yn cynnwys materion i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.2 na 21.3 (Tudalennau 1 - 2)**
CLA(4)-25-13(p1) – Gwybodaeth gefndir am Offerynnau Statudol ag adroddiadau clir

Offerynnau'r Weithdrefn Penderfyniad Negyddol

CLA322 – Rheoliadau Adeiladu (Diwygio Rhif 2) (Cymru) 2013

Y weithdrefn negyddol; Fe'u gwnaed ar: 14 Hydref 2013; Fe'u gosodwyd ar: 16 Hydref 2013; Yn dod i rym ar: 14 Tachwedd 2013

Offerynnau'r Weithdrefn Penderfyniad Cadarnhaol

CLA321 – Rheoliadau Absenoldeb Teuluol ar gyfer Aelodau Awdurdodau Lleol

(Cymru) 2013

Y weithdrefn gadarnhaol: Fe'u gwnaed ar: dyddiad heb ei nodi; Fe'i gosodwyd ar: dyddiad heb ei nodi; Yn dod i rym ar: 5 Rhagfyr 2013

3 Offerynnau sy'n cynnwys materion i gyflwyno adroddiad arnynt i'r Cynulliad o dan Reol Sefydlog 21.2 neu 21.3

Offerynnau'r Weithdrefn Penderfyniad Cadarnhaol

CLA320 – Rheoliadau Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013 (Tudalennau 3 - 44)

Y weithdrefn gadarnhaol; Fe'i gwnaed ar: dyddiad heb ei nodi; Fe'i gosodwyd ar: dyddiad heb ei nodi; Yn dod i rym yn unol â darpariaethau rheoliad 1(2) a (3).

CLA(4)–25–13(p2) – Adroddiad

CLA(4)–25–13(p3) – Rheoliadau

CLA(4)–25–13(p4) – Memorandwm Esboniadol

CLA323 – Gorchymyn Deddf Awdurdod Datblygu Cymru 1975 (Diwygio) (Cymru) 2013 (Tudalennau 45 - 52)

Y weithdrefn gadarnhaol; Fe'i gwnaed ar: dyddiad heb ei nodi; Fe'i gosodwyd ar: dyddiad heb ei nodi; Yn dod i rym yn unol ag erthygl 1(2).

CLA(4)–25–13(p5) – Gorchymyn

CLA(4)–25–13(p6) – Rheoliadau

CLA(4)–25–13(p7) – Memorandwm Esboniadol

4 Papurau i'w nodi (Tudalennau 53 - 61)

CLA(4)–25–13(p8) – Llythyr gan y Prif Weinidog ynghylch Gorchmynion Cychwyn

CLA(4)–25–13(p9) – Llythyr at y Prif Weinidog ynghylch Gorchmynion Cychwyn

CLA(4) –25–13(p10) – Llythyr gan y Gweinidog Cyfoeth Naturiol a Bwyd ynghylch

CLA288 – Rheoliadau Dyfroedd Ymdrochi 2013

CLA(4) -25-13(p11) - Llythyr at y Gweinidog Cyfoeth Naturiol a Bwyd ynghylch
CLA288 - Rheoliadau Dyfroedd Ymdrochi 2013

CLA(4) -25-13(p12) - Adroddiad CLA288 - Rheoliadau Dyfroedd Ymdrochi 2013

5 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer y canlynol:

(vi) lle mae'r pwyllgor yn cyd-drafod cynnwys, casgliadau neu argymhellion adroddiad y mae'n bwriadu ei gyhoeddi; neu'n ymbaratoi i gael tystiolaeth gan unrhyw berson;

Adroddiad drafft ar y Bil Addysg (Cymru) (Tudalennau 62 - 103)

CLA(4)-25-13(p13) - Adroddiad Drafft

Eitem 2

Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol

CLA(4)-25-13 - Papur 1

GWYBODAETH GEFNDIR AM OFFERYNNAU STATUDOL GYDAG ADRODDIADAU CLIR

CLA321 - RHEOLIADAU ABSENOLDEB TEULUOL AR GYFER AELODAU AWDURDODAU LLEOL (CYMRU) 2013

Gweithdrefn: Cadarnhaol

Mae Rhan 2 o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 ("y Mesur") yn rhoi'r hawl i gyfnod o absenoldeb teuluol i aelodau o awdurdodau lleol.

Mae'r Mesur yn creu hawl i bum math o absenoldeb teuluol: absenoldeb mamolaeth; absenoldeb newydd-anedig; absenoldeb mabwysiadydd; absenoldeb mabwysiadu newydd ac absenoldeb rhiant. Mae'r hawl a grëir gan y Mesur yn ddarostyngedig i'r ffaith bod yr aelodau'n bodloni amodau a ragnodir gan Weinidogion Cymru mewn rheoliadau.

Mae'r Rheoliadau hyn yn rhagnodi'r amodau y mae'n rhaid i aelodau awdurdodau lleol eu bodloni er mwyn bod â'r hawl i gyfnod o absenoldeb teuluol. Mae'r Rheoliadau hefyd yn gwneud darpariaeth, ymysg pethau eraill, ynglŷn â **rhychwant y gwahanol gyfnodau o absenoldeb; diddymu cyfnodau o absenoldeb a therfynu absenoldeb.**

CLA322 - Rheoliadau Adeiladu (Diwygio Rhif 2) (Cymru) 2013

Gweithdrefn: Negyddol

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio Rheoliadau Adeiladu 2010 (Rhif Offeryn Statudol 2010/2214).

Mae Rheoliadau hyn yn cyflwyno Atodlen 3 newydd yn Rheoliadau Adeiladu 2010 o ran Cymru.

Mae'r Atodlen 3 newydd (cynlluniau hunanardystio ac esemptiadau o'r gofyniad i roi hysbysiad adeiladu neu adneuo planiau llawn) yn ychwanegu at y rhestr o gyrff a nodir yng ngholofn 2 fel cyrff sy'n gallu cofrestru personau at ddibenion hunanardystio mewn perthynas â mathau penodol o waith a nodwyd yng ngholofn 1.

Pan fydd gwaith yn cael ei wneud gan osodwr sydd wedi'i asesu i fod yn gymwys ar gyfer math o waith ac sydd wedi'i gofrestru fel aelod o'r cynllun, nid oes angen cynnwys corff rheoli adeiladu cyn dechrau'r gwaith na thalu ffi rheoli adeiladau. Mae hyn yn lleihau'r gost ar gyfer gosodwyr a pherchnogion adeiladau.

Mae'r gwelliannau hyn yn gwneud y newidiadau angenrheidiol i Reoliadau 2010 i sicrhau eu bod yn cynrychioli'r sefyllfa bresennol yn gywir o ran cynlluniau awdurdodedig a'r math o waith y caiff gweithredwyr y cynllun a'r aelodau ei wneud.

Eitem 3.1

ADRODDIAD DRAFFT AR OFFERYN STATUDOL

Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol

CLA(4)-25-13

Adroddiad drafft

CLA320 – Rheoliadau Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013

Gweithdrefn: Cadarnhaol

Mae'r rheoliadau drafft hyn yn cynnwys llawer o'r manylion ynghylch sut bydd y cynllun sgorio hylendid bwyd newydd a sefydlwyd yng Nghymru gan Ddeddf Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013 ("y Ddeddf") yn gweithredu yng Nghymru.

Materion technegol: craffu

Ni nodwyd unrhyw bwyntiau i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

Rhinweddau: craffu

Nodwyd y pwyntiau a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn:

Dyma'r gyfres gyntaf o reoliadau a wnaed o dan y Ddeddf. Maent yn angenrheidiol er mwyn rhoi effaith lawn i'r cynllun sgorio hylendid bwyd statudol newydd a sefydlwyd gan y Ddeddf. Maent yn darparu ar gyfer materion gweinyddol technegol yn bennaf, fel ffurf y sticer a'r ffurflenni sydd i'w defnyddio i wneud apêl neu gais am ailsgorio, ond maent hefyd yn ymdrin â materion mwy sylweddol, fel darparu ar gyfer rhoi sgôr yn seiliedig ar arolygiadau a wnaed cyn cychwyn y Ddeddf, a phennu'r categorïau o sefydliadau sy'n esempt rhag eu sgorio.

Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Cynulliad.

ADRODDIAD DRAFFT AR OFFERYN STATUDOL

Cynghorwyr Cyfreithiol

Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol

Hydref 2013

Rheoliadau drafft a osodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 26(4) o Ddeddf Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013 i'w cymeradwyo drwy benderfyniad Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2013 Rhif (Cy.)

BWYD, CYMRU

Rheoliadau Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â chynllun sgorio hylendid bwyd ar gyfer Cymru o dan Ddeddf Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013 ("y Ddeddf") (2013 decc 2).

Mae rheoliad 1 yn cynnwys darpariaeth i'r Rheoliadau hyn ddod i rym am 00.01 o'r gloch ar 28 Tachwedd 2013, ac eithrio rheoliad 8, a ddaw i rym ar 28 Tachwedd 2014.

Mae rheoliad 2 yn darparu ar gyfer rhoi sgôr newydd o dan y Ddeddf, erbyn 28 Mai 2015 fan hwyraf, i sefydliad busnes bwyd yr oedd ganddo eisoes sgôr hylendid bwyd o dan y cynllun sgorio anstatudol a lanswyd yng Nghymru gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd ("yr ASB"), cyn cychwyn y Ddeddf.

Mae rheoliad 3 yn rhoi effaith i Atodlen 1, sy'n rhagnodi ffurf sticer hylendid bwyd.

Mae rheoliad 4 yn rhagnodi gwybodaeth y mae'n rhaid i awdurdod bwyd ei hanfon at weithredwr sefydliad busnes bwyd wrth hysbysu'r gweithredwr o'r sgôr hylendid bwyd a roddwyd i'r sefydliad yn dilyn arolygiad sgorio hylendid bwyd. Mae'r wybodaeth honno'n ychwanegol at yr hysbysiad ysgrifenedig o'r sgôr, y datganiad ysgrifenedig o'r rhesymau am y sgôr a'r sticer sgôr hylendid bwyd y mae'n rhaid i'r awdurdod eu hanfon oll at y gweithredwr yn unol ag adran 3(3)(a) i (c) o'r Ddeddf.

Mae rheoliad 5 yn rhagnodi'r categorïau o sefydliadau busnes bwyd sy'n esempt rhag eu sgorio o dan y Ddeddf.

Mae rheoliad 6 yn rhoi effaith i Atodlen 2, sy'n rhagnodi'r ffurflen sydd i'w defnyddio i apelio yn erbyn sgôr hylendid bwyd.

Mae rheoliad 7 yn rhagnodi gwybodaeth y mae'n rhaid i awdurdod bwyd ei hanfon at weithredwr sefydliad busnes bwyd wrth hysbysu'r gweithredwr o'i benderfyniad i newid sgôr hylendid bwyd y sefydliad o ganlyniad i apêl. Mae'r wybodaeth hon yn ychwanegol at yr hysbysiad ysgrifenedig o'r sgôr hylendid bwyd newydd, y datganiad ysgrifenedig o'r rhesymau am y sgôr newydd a'r sticer hylendid bwyd ar gyfer y sgôr newydd y mae'n rhaid i'r awdurdod eu hanfon oll at y gweithredwr yn unol ag adran 5(10)(a) i (c) o'r Ddeddf.

Mae rheoliad 8 yn darparu ar gyfer anfon at yr ASB, gan yr awdurdod bwyd, ddadansoddiad o sgôr sefydliad ("dadansoddiad sgôr") sy'n dangos y sgoriau cydrannol ar gyfer pob un o'r meini prawf sgorio a gyhoeddwyd gan yr ASB o dan adran 14(1)(c) o'r Ddeddf. Rhaid i'r ASB gyhoeddi datganiad sy'n esbonio ystyr y dadansoddiad sgôr, a datganiad i'r perwyl y caiff aelodau'r cyhoedd ofyn i'r awdurdod bwyd am gopi o'r adroddiad arolygu mewn perthynas â sefydliad, ac mai mater i'r awdurdod bwyd fydd penderfynu a ddatgelir yr adroddiad arolygu ai peidio.

Mae rheoliad 9 yn rhagnodi ym mhle a sut y mae'n rhaid arddangos sticer hylendid bwyd, mewn gwahanol fathau o sefydliad busnes bwyd.

Mae rheoliad 10 yn rhoi effaith i Atodlen 3, sy'n rhagnodi'r ffurflen sydd i'w defnyddio i wneud cais am arolygiad ailsgorio.

Mae rheoliad 11 yn rhagnodi gwybodaeth y mae'n rhaid i awdurdod bwyd ei hanfon at weithredwr sefydliad busnes bwyd wrth hysbysu'r gweithredwr o'i benderfyniad i newid sgôr hylendid bwyd y sefydliad o ganlyniad i gais gan y gweithredwr am ailsgorio'r sefydliad yn unol ag adran 12 o'r Ddeddf. Mae adran 12(9)(d) yn gwneud yn ofynnol anfon yr wybodaeth hon at y gweithredwr o fewn 14 diwrnod ar ôl cwblhau'r arolygiad ailsgorio. Mae'r wybodaeth a ragnodir gan reoliad 11 yn ychwanegol at yr hysbysiad ysgrifenedig o'r sgôr hylendid bwyd newydd, y datganiad ysgrifenedig o'r rhesymau am y sgôr newydd a'r sticer hylendid bwyd ar gyfer y sgôr newydd, y mae'n ofynnol bod yr awdurdod bwyd yn eu hanfon oll at y gweithredwr o fewn 14 diwrnod ar ôl cwblhau'r arolygiad ailsgorio, yn unol ag adran 12(9)(a) i (c) o'r Ddeddf.

Mae rheoliad 12 yn rhagnodi'r wybodaeth y mae'n rhaid i awdurdod bwyd ei hanfon at weithredwr sefydliad busnes bwyd newydd o fewn ei ardal, o fewn 14 diwrnod ar ôl cofrestru'r sefydliad o dan Erthygl 6 o Reoliad (EC) Rhif 852/2004 neu'i gymeradwyo o

dan Erthygl 4 o Reoliad (EC) 853/2004 (neu unrhyw ofyniad cyfatebol) i gofrestru neu gymeradwyo sefydliadau busnes bwyd, yn unol ag adran 15(1) o'r Ddeddf.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, paratowyd asesiad effaith rheoleiddiol o gostau a buddion tebygol cydymffurfio â'r Rheoliadau hyn. Gellir cael copi ohono gan yr Adran Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd CF10 3NQ.

Hysbyswyd y Comisiwn Ewropeaidd ynghylch y drafft o'r Rheoliadau hyn, yn unol ag Erthygl 8 o Gyfarwyddeb 98/34/EC Senedd Ewrop a'r Cyngor sy'n pennu gweithdrefn ar gyfer darparu gwybodaeth ym maes safonau a rheoliadau technegol (OJ Rhif L 204, 21.7.98, t 37) a ddiwygiwyd ddiwethaf gan Gyfarwyddeb y Cyngor 2006/96/EC (OJ Rhif L363, 20.12.2006, t 81).

Rheoliadau drafft a osodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 26(4) o Ddeddf Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013 i'w cymeradwyo drwy benderfyniad Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2013 Rhif (Cy.)

BWYD, CYMRU

Rheoliadau Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013

Gwnaed

*Yn dod i rym yn unol â darpariaethau rheoliad
1(2) a (3).*

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Rheoliadau canlynol drwy arfer y pwerau a roddwyd iddynt gan adrannau 3(2),(3)(c) a (d) a (5), 5(4) a (10)(d), 6(2) a (3), 7(3) a (4), 12(2) a (9)(d), a 15(1) o Ddeddf Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013(1).

Yn unol ag adran 26(4) o'r Ddeddf honno, mae drafft o'r offeryn hwn wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac wedi ei gymeradwyo drwy benderfyniad Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Enwi, cychwyn, cymhwyso a dehongli

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013.

(2) Ac eithrio fel y darperir ym mharagraff (3), daw'r Rheoliadau hyn i rym am 00.01 o'r gloch ar 28 Tachwedd 2013.

(3) Daw rheoliad 8 i rym ar 28 Tachwedd 2014.

(4) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

(5) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr "adroddiad arolygu" ("*inspection report*") yw adroddiad ysgrifenedig sy'n rhoi manylion am faterion a ganfuwyd gan swyddog awdurdodedig tra'n cynnal arolygiad sgorio hylendid bwyd mewn

(1) 2013 dccc 2.

sefydliad, er mwyn asesu ei safonau hylendid bwyd yn unol ag adran 3(1) o'r Ddeddf;

ystyr "dadansoddiad sgôr" ("*rating breakdown*") mewn perthynas â sefydliad busnes bwyd yw dadansoddiad o'r sgôr a roddwyd i'r sefydliad hwnnw i'w sgoriau cydrannol ar gyfer pob un o'r meini prawf sgorio;

ystyr "y Ddeddf" ("*the Act*") yw Deddf Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013;

rhaid dehongli "gan gynnwys" ("*including*") ac "yn cynnwys" ("*includes*") yn ddigyfyngiad;

ystyr "sefydliad" ("*establishment*") yw sefydliad busnes bwyd;

ystyr "sgôr" ("*rating*") yw sgôr hylendid bwyd a roddir o dan y Ddeddf, ond nid sgôr anstatudol fel y'i diffinnir yn rheoliad 2(4);

ystyr "y sgôr uchaf" ("*the highest rating*") yw sgôr o "5 – Da Iawn" ("*5 – Very Good*"); ac

ystyr "sticer" ("*sticker*") yw sticer sgôr hylendid bwyd.

Sgoriau hylendid bwyd ar gyfer sefydliadau a aseswyd cyn cychwyn y Ddeddf

2.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys i sefydliad y rhoddwyd sgôr anstatudol iddo cyn 28 Tachwedd 2013 ac nad aseswyd at ddibenion sgorio ar ôl y dyddiad hwnnw.

(2) Rhaid i'r awdurdod bwyd ar gyfer yr ardal y cofrestrwyd neu y cymeradwywyd y sefydliad ynddi roi sgôr i'r sefydliad erbyn 28 Mai 2015 fan hwyraf.

(3) Wrth roi sgôr i sefydliad o dan y rheoliad hwn, rhaid i'r awdurdod bwyd gymhwyso'r meini prawf sgorio i'r asesiad anstatudol.

(4) Yn y rheoliad hwn—

ystyr "asesiad anstatudol" ("*non-statutory assessment*") yw asesiad o'r safonau hylendid bwyd mewn sefydliad, a wnaed gan awdurdod bwyd ac sy'n cynnwys yr holl wybodaeth a ddefnyddiwyd i gyfrifo sgôr anstatudol ar gyfer y sefydliad; ac

ystyr "sgôr anstatudol" ("*non-statutory rating*") yw sgôr hylendid bwyd a roddwyd i sefydliad o dan gynllun sgorio hylendid bwyd anstatudol yr ASB a lanswyd yng Nghymru ym mis Hydref 2010(1).

(1) "The Food Hygiene Rating Scheme for England, Wales and Northern Ireland" sydd ar gael yn <http://ratings.food.gov.uk/>

Ffurf Sticer

3. Mae Atodlen 1 (Sticer Sgôr Hylendid Bwyd) yn cael effaith.

Gwybodaeth arall sydd i'w hanfon ynghyd â hysbysiad o sgôr hylendid bwyd

4. Rhagnodir yr wybodaeth ganlynol o dan adran 3(3)(d) o'r Ddeddf (gwybodaeth arall y mae'n rhaid i'r awdurdod bwyd ei hanfon at y gweithredwr wrth roi hysbysiad o sgôr)—

- (a) os na roddwyd y sgôr uchaf i'r sefydliad, manylion o'r camau y byddai angen eu cymryd mewn perthynas â phob un o'r meini prawf sgorio cyn y gellid rhoi'r sgôr uchaf;
- (b) manylion ynglŷn â pha bryd, ym mhle a sut y bwriedir cyhoeddi'r sgôr;
- (c) datganiad sy'n tynnu sylw at ddarpariaethau rheoliad 9 (sticeri sgôr hylendid bwyd – lleoliad a dull arddangos);
- (d) copi o'r adroddiad arolygu a ddefnyddiwyd i gyfrifo'r sgôr;
- (e) manylion o'r weithdrefn ar gyfer apelio yn erbyn y sgôr, a rhaid i'r manylion hynny gynnwys yr wybodaeth ganlynol—
 - (i) enw a manylion cyswllt y swyddog a wnaeth yr arolygiad;
 - (ii) o fewn pa gyfnod y bydd rhaid gwneud apêl;
 - (iii) sut y gellir cael y ffurflen ragnodedig ar gyfer gwneud apêl;
 - (iv) enw a manylion cyswllt y person y mae'n rhaid anfon y ffurflen ato ar ôl ei llenwi; a
 - (v) y broses a ddilynir wrth benderfynu apêl a hysbysu'r gweithredwr a apeliodd o'r canlyniad;
- (f) gwybodaeth am hawl y gweithredwr o dan adran 11 o'r Ddeddf (yr hawl i ateb) i wneud sylwadau ysgrifenedig ynglŷn â sgôr y sefydliad, a rhaid i'r wybodaeth honno gynnwys—
 - (i) enw a manylion cyswllt y person y mae'n rhaid anfon y sylwadau ato;
 - (ii) manylion o'r broses a ddilynir ar gyfer anfon y sylwadau ymlaen at yr ASB; a
 - (iii) esboniad y caiff yr ASB gyhoeddi'r sylwadau ar ei gwefan yn unol ag adran 6(3) o'r Ddeddf;
- (g) gwybodaeth am hawl y gweithredwr o dan adran 12 o'r Ddeddf (ailsgoriadau hylendid bwyd) i ofyn am arolygiad ac asesiad pellach o

safonau hylendid bwyd y sefydliad, at y diben o alluogi'r awdurdod bwyd i benderfynu a ddylid newid y sgôr, a rhaid i'r wybodaeth honno gynnwys—

- (i) datganiad i'r perwyl y ceir gwneud cais o'r fath ar unrhyw adeg, a bod rhaid i'r awdurdod bwyd gydymffurfio â'r cais os bodlonir yr amodau a bennir yn adran12(4), a phan fo'n gymwys, adran 12(5) o'r Ddeddf;
 - (ii) manylion o'r amodau hynny;
 - (iii) datganiad i'r perwyl y caiff yr awdurdod bwyd, o dan y Ddeddf, adennill costau rhesymol yr ailsgorio;
 - (iv) manylion o'r costau hynny a sut a pha bryd y bydd rhaid i'r gweithredwr eu talu;
 - (v) sut y gellir cael y ffurflen ragnodedig ar gyfer gwneud y cais;
 - (vi) enw a manylion cyswllt y person y mae'n rhaid anfon y ffurflen ato ar ôl ei llenwi;
 - (vii) manylion o'r broses ar gyfer ymdrin â'r cais a hysbysu'r gweithredwr o'r canlyniad; a
- (h) datganiad sy'n tynnu sylw at ddarpariaethau adrannau 3(4) a 7(5) o'r Ddeddf (sy'n darparu ar gyfer yr amgylchiadau pan fydd sgoriau a sticeri, yn eu trefn, yn peidio â bod yn ddilys).

Sefydliadau busnes bwyd esempt

5.—(1) Mae'r categorïau canlynol o sefydliadau yn esempt rhag eu sgorio o dan y Ddeddf—

- (a) sefydliad—
 - (i) lle nad yw gwerthu bwyd yn brif weithgaredd y sefydliad; a
 - (ii) lle mae'r unig fwyd a roddir ar gael i ddefnyddwyr yn fwyd sydd—
 - (aa) yn silff-sefydlog ar y tymheredd amgylchynol; a
 - (bb) wedi ei lapio neu'i becynnu cyn dod â'r bwyd i'r sefydliad, a'r deunydd lapio neu'r deunydd pecynnu yn parhau'n seliedig drwy gydol y cyfnod cyn cyflenwi'r bwyd i ddefnyddwyr;
- (b) sefydliad a ddefnyddir gan unrhyw un o'r personau canlynol at y diben o ddarparu gwasanaethau gofal, pan fo'r sefydliad hwnnw'n cael ei ddefnyddio hefyd fel annedd breifat—
 - (i) gwarchodwyr plant;

- (ii) personau sy'n bersonau rhagnodedig mewn rheoliadau a wnaed o dan adran 42(1) o Ddeddf Safonau Gofal 2000(1) at y diben o ddarparu gofal mewn lleoliadau i oedolion;

ond nid yw hyn yn cynnwys sefydliad a ddefnyddir i ddarparu gwasanaethau arlwyio sy'n cyflenwi bwyd o anedd breifat.

(2) Ym mharagraff (1)(b)(i), mae “gwarchodwyr plant” yn cynnwys—

- (a) gwarchodwyr plant a gofrestrwyd o dan Ran 2 o Fesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010(2) neu a gofrestrwyd o dan ddarpariaethau cyfwerth eraill ar gyfer cofrestru gwarchodwyr plant; a
- (b) gwarchodwyr plant y byddai'n ofynnol iddynt fod wedi eu cofrestru fel y crybwyllir yn isbaragraff (a) pe na bai'r plant y darperir gofal iddynt yn hŷn nag wyth mlwydd oed.

Ffurflen ar gyfer gwneud apêl

6. Mae Atodlen 2 (ffurflen ar gyfer gwneud apêl) yn cael effaith.

Gwybodaeth arall sydd i'w hanfon ynghyd â hysbysiad o benderfyniad ar apêl

7. Rhagnodir yr wybodaeth ganlynol o dan adran 5(10)(d) o'r Ddeddf (gwybodaeth arall y mae'n rhaid i'r awdurdod bwyd ei hanfon at y gweithredwr wrth roi hysbysiad o'i benderfyniad ar apêl)—

- (a) os na roddwyd y sgôr uchaf i'r sefydliad, manylion o'r camau y byddai angen eu cymryd mewn perthynas â phob un o'r meini prawf sgorio cyn y gellid rhoi'r sgôr uchaf;
- (b) manylion ynglŷn â pha bryd, ym mhle a sut y bwriedir cyhoeddi'r sgôr;
- (c) datganiad sy'n tynnu sylw at ddarpariaethau rheoliad 9 (sticeri sgôr hylendid bwyd –lleoliad a dull arddangos);
- (d) enw a manylion cyswllt y person a benderfynodd yr apêl;
- (e) os cynhaliwyd arolygiad o'r sefydliad at y diben o ystyried materion a godwyd gan yr apêl, copi o'r adroddiad arolygu mewn perthynas â'r arolygiad hwnnw;
- (f) gwybodaeth am hawl y gweithredwr o dan adran 11 o'r Ddeddf (yr hawl i ateb) i wneud

(1) 2000 p.14. Gwnaed rheoliadau fel a ganlyn o dan adran 42(1): O.S.2004/1756 (Cy.188), O.S. 2006/3251(Cy.295), O.S. 2008 /1976 (Cy.185), O.S. 2010/2585 (Cy.217), O.S. 2011/2686 (Cy.288), ac O.S. 2013/253.

(2) 2010 dccc 1.

sylwadau ysgrifenedig ynghylch sgôr y sefydliad, a rhaid i'r wybodaeth honno gynnwys—

- (i) enw a manylion cyswllt y person y mae'n rhaid anfon y sylwadau ato;
 - (ii) manylion o'r broses a ddilynir ar gyfer anfon y sylwadau ymlaen at yr ASB; a
 - (iii) esboniad y caiff yr ASB gyhoeddi'r sylwadau ar ei gwefan yn unol ag adran 6(3) o'r Ddeddf;
- (g) gwybodaeth am hawl y gweithredwr o dan adran 12 o'r Ddeddf (ailsgoriadau hylendid bwyd) i ofyn am arolygiad ac asesiad pellach o safonau hylendid bwyd y sefydliad at y diben o alluogi'r awdurdod bwyd i benderfynu a ddylid newid y sgôr, a rhaid i'r wybodaeth honno gynnwys—
- (i) datganiad i'r perwyl y ceir gwneud cais o'r fath ar unrhyw adeg, a bod rhaid i'r awdurdod bwyd gydymffurfio â'r cais os bodlonir yr amodau a bennir yn adran 12(4) a phan fo'n gymwys, adran 12(5) o'r Ddeddf;
 - (ii) manylion o'r amodau hynny;
 - (iii) datganiad i'r perwyl y caiff yr awdurdod bwyd, o dan y Ddeddf, adennill costau rhesymol yr ailsgorio;
 - (iv) manylion o'r costau hynny a sut a pha bryd y bydd rhaid i'r gweithredwr eu talu;
 - (v) sut y gellir cael y ffurflen ragnodedig ar gyfer gwneud y cais;
 - (vi) enw a manylion cyswllt y person y mae'n rhaid anfon y ffurflen ato ar ôl ei llenwi;
 - (vii) manylion o'r broses ar gyfer ymdrin â'r cais a hysbysu'r gweithredwr o'r canlyniad; a
- (h) datganiad sy'n tynnu sylw at ddarpariaethau adrannau 3(4) a 7(5) o'r Ddeddf (sy'n darparu ar gyfer yr amgylchiadau pan fydd sgoriau a sticeri, yn eu trefn, yn peidio â bod yn ddilys).

Cyhoeddi gwybodaeth ychwanegol

8.—(1) Wrth hysbysu'r ASB o sgôr sefydliad yn unol ag adran 6(1) o'r Ddeddf, rhaid i'r awdurdod bwyd anfon at yr ASB gopi hefyd o'r dadansoddiad sgôr mewn perthynas â'r sgôr honno.

(2) Yr wybodaeth arall a ragnodir o dan adran 6(3) o'r Ddeddf (gwybodaeth arall y mae'n rhaid i'r ASB ei chyhoeddi) yw—

- (a) y dadansoddiad sgôr y cyfeirir ato ym mharagraff (1);

- (b) datganiad sy'n esbonio ystyr y dadansoddiad sgôr; ac
- (c) datganiad i'r perwyl y caiff unrhyw un ofyn i'r awdurdod bwyd am gopi o'r adroddiad arolygu a ddefnyddiwyd i gyfrifo'r sgôr ar gyfer sefydliad a leolir yn ardal yr awdurdod bwyd, ac mai mater i'r awdurdod bwyd fydd penderfynu a ddatgelir yr adroddiad arolygu ai peidio.

Sticeri sgôr hylendid bwyd – lleoliad a dull arddangos

9.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys pan yw'n ofynnol bod gweithredwr sefydliad yn arddangos sticer yn y sefydliad, yn unol ag adran 7(1) o'r Ddeddf.

(2) Rhaid arddangos sticer sy'n dangos sgôr ddilys y sefydliad yn, neu gerllaw, pob mynedfa i'r sefydliad sydd ar gael i'w defnyddio gan gwsmeriaid; a hynny mewn man amlwg, lle y gall cwsmeriaid ddarllen y sticer yn hawdd cyn mynd i mewn i'r sefydliad pan fo'r sefydliad yn agored ar gyfer busnes.

(3) Os yw'r sefydliad yn un sy'n darparu bwyd i gwsmeriaid, ond na chaniateir, neu na wahoddir, cwsmeriaid i fynd i mewn iddo, neu os nad oes modd, at bob diben ymarferol, i gwsmeriaid fynd i mewn iddo, rhaid arddangos y sticer sy'n dangos sgôr ddilys y sefydliad mewn man amlwg yn y sefydliad, lle y gall cwsmeriaid ei ddarllen yn hawdd pan fo'r sefydliad yn agored ar gyfer busnes.

(4) Pan ddarperir bwyd i gwsmeriaid gan neu ar ran gweithredwr mewn safleoedd gwerthu sydd i ffwrdd o sefydliad y gweithredwr (megis stondinau marchnad neu gerbydau) ac sy'n rhan o fusnes y gweithredwr, ac nad yw'r safleoedd gwerthu hynny yn gymwys i'w sgorio yn eu rhinwedd eu hun, rhaid arddangos sticer sy'n dangos y sgôr ddilys ar gyfer y sefydliad, mewn man amlwg ym mhob safle gwerthu, lle y gall cwsmeriaid ei ddarllen yn hawdd pan fo'r safle'n agored ar gyfer busnes.

(5) Rhaid arddangos pob sticer y cyfeirir ato ym mharagraff (2)—

- (a) ar ffenestr sy'n rhan o'r fynedfa berthnasol; neu
- (b) ar ffenestr allanol yn gyfagos i'r fynedfa berthnasol; neu
- (c) oddi mewn i'r sefydliad, ond fel bod modd ei ddarllen drwy ffenestr o'r fath; neu
- (d) os nad oes ffenestr o'r fath, yn rhywle arall yn y fynedfa berthnasol neu gerllaw iddi; neu
- (e) pan nad oes arwyneb ar gael sy'n addas ar gyfer arddangos y sticer yn unol ag is-baragraffau (a) i (d), ar fur neu arwyneb arall lle y gall cwsmeriaid ei ddarllen yn hawdd.

(6) Ym mharagraff (5) ystyr “y fynedfa berthnasol” (“*the relevant entrance*”) yw pob mynedfa lle mae’n rhaid arddangos, ynddi neu gerllaw iddi, sticer sy’n dangos sgôr ddilys sefydliad yn unol â pharagraff (2).

Ffurflen ar gyfer cais am arolygiad ailsgorio hylendid bwyd

10. Mae Atodlen 3 (ffurflen ar gyfer cais am arolygiad ailsgorio) yn cael effaith.

Gwybodaeth arall sydd i’w hanfon ynghyd â hysbysiad o ailsgorio

11. Rhagnodir yr wybodaeth ganlynol o dan adran 12(9)(d) o’r Ddeddf (gwybodaeth arall y mae’n rhaid i’r awdurdod bwyd ei hanfon at y gweithredwr wrth roi hysbysiad o newid sgôr (“y sgôr newydd”) (“*the new rating*”) yn dilyn cais am ailsgorio)—

- (a) os na roddwyd y sgôr uchaf i’r sefydliad, manylion o’r camau y byddai angen eu cymryd mewn perthynas â phob un o’r meini prawf sgorio cyn y gellid rhoi’r sgôr uchaf;
- (b) manylion ynglŷn â pha bryd, ym mhle a sut y bwriedir cyhoeddi’r sgôr newydd;
- (c) copi o’r adroddiad arolygu a ddefnyddiwyd i gyfrifo’r sgôr newydd;
- (d) datganiad sy’n tynnu sylw at ddarpariaethau rheoliad 9 (sticeri sgôr hylendid bwyd –lleoliad a dull arddangos);
- (e) manylion o’r weithdrefn ar gyfer apelio yn erbyn y sgôr newydd, a rhaid i’r manylion hynny gynnwys yr wybodaeth ganlynol—
 - (i) enw a manylion cyswllt y swyddog a wnaeth yr arolygiad;
 - (ii) o fewn pa gyfnod y bydd rhaid gwneud apêl;
 - (iii) sut y gellir cael y ffurflen ragnodedig ar gyfer gwneud apêl;
 - (iv) enw a manylion cyswllt y person y mae’n rhaid anfon y ffurflen ato ar ôl ei llenwi; a
 - (v) y broses a ddilynir wrth benderfynu apêl ac wrth hysbysu’r gweithredwr a apeliodd o’r canlyniad;
- (f) gwybodaeth am hawl y gweithredwr o dan adran 11 o’r Ddeddf (yr hawl i ateb) i wneud sylwadau ysgrifenedig ynglŷn â sgôr y sefydliad, a rhaid i’r wybodaeth honno gynnwys—
 - (i) enw a manylion cyswllt y person y mae’n rhaid anfon y sylwadau ato;

- (ii) manylion o'r broses a ddilynir i anfon y sylwadau ymlaen at yr ASB; a
 - (iii) esboniad y caiff yr ASB gyhoeddi'r sylwadau ar ei gwefan yn unol ag adran 6(3) o'r Ddeddf;
- (g) gwybodaeth am hawl y gweithredwr o dan adran 12 o'r Ddeddf (ailsgoriadau hylendid bwyd) i ofyn am arolygiad pellach ac asesiad o safonau hylendid bwyd y sefydliad at y diben o alluogi'r awdurdod bwyd i benderfynu a ddylid newid y sgôr, a rhaid i'r wybodaeth honno gynnwys—
- (i) datganiad i'r perwyl y ceir gwneud cais o'r fath ar unrhyw adeg, a bod rhaid i'r awdurdod bwyd gydymffurfio â'r cais os bodlonir yr amodau a bennir yn adran 12(4), a phan fo'n gymwys, adran 12(5) o'r Ddeddf;
 - (ii) manylion o'r amodau hynny;
 - (iii) datganiad i'r perwyl y caiff yr awdurdod bwyd, o dan y Ddeddf, adennill costau rhesymol yr ailsgorio;
 - (iv) manylion o'r costau hynny a sut a pha bryd y bydd rhaid i'r gweithredwr eu talu;
 - (v) sut y gellir cael y ffurflen ragnodedig ar gyfer gwneud y cais;
 - (vi) enw a manylion cyswllt y person y mae'n rhaid anfon y ffurflen ato ar ôl ei llenwi;
 - (vii) manylion o'r broses ar gyfer ymdrin â'r cais a hysbysu'r gweithredwr o'r canlyniad; a
- (h) datganiad sy'n tynnu sylw at ddarpariaethau adrannau 3(4) a 7(5) o'r Ddeddf (sy'n darparu ar gyfer yr amgylchiadau pan fydd sgoriau a sticeri, yn eu trefn, yn peidio â bod yn ddilys).

Gwybodaeth y mae'n rhaid i awdurdod bwyd ei hanfon at weithredwyr sefydliadau busnes bwyd newydd yn ei ardal

12. Yr wybodaeth y mae'n rhaid i awdurdod bwyd ei hanfon at weithredwyr sefydliadau busnes bwyd newydd yn ei ardal yn unol ag adran 15(1) a (2) o'r Ddeddf yw esboniad o'r materion canlynol—

- (a) y sgoriau y ceir eu rhoi i sefydliad;
- (b) y modd y cyfrifir sgoriau, gan gynnwys pa lefelau cyrhaeddiad sy'n ofynnol ar gyfer pob sgôr;
- (c) pwy fydd yn cynhyrchu'r sgôr ar gyfer sefydliad a pha bryd y gwneir hynny gyntaf;
- (d) pa bryd, ym mhle, a sut y bydd rhaid arddangos y sticer sgôr hylendid bwyd ar gyfer sefydliad;

- (e) y ffaith yr hysbysir gweithredwr sefydliad o'r sgôr a roddir i'r sefydliad cyn cyhoeddi'r sgôr;
- (f) hawl y gweithredwr i—
 - (i) apelio yn erbyn sgôr,
 - (ii) gwneud cais am ailsgorio,
 - (iii) gwneud sylw ynglŷn â sgôr; a
- (g) sut y gellir cael rhagor o wybodaeth am y materion y cyfeirir atynt uchod.

Enw

Teitl y Gweinidog, un o Weinidogion Cymru

Dyddiad

ATODLEN 1

[Rheoliad 3]

STICER SGÔR HYLENDID BWYD

1. Rhaid i ffurf sticer sgôr hylendid bwyd fod yn un o'r ffurfiau a ddangosir isod.

2. Ffurf briodol y sticer ar gyfer sefydliad yw pa un bynnag o'r ffurfiau a ddangosir ym mharagraff 1. sy'n dangos y sgôr gyfredol ar gyfer y sefydliad hwnnw.

3. Rhaid i bob sticer gydymffurfio â'r manylebau canlynol—

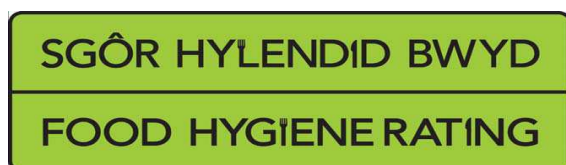
- (a) Cyfeirnodau lliw: Green: c43 m0 y100 k0& Black
- (b) Dimensiynau'r sticeri (0-5) yw 190 mm(lled) x 158 mm (uchder)

ATODLEN 2

[Rheoliad 6]

FFURFLEN AR GYFER GWNEUD APÊL

1. Rhaid i'r ffurflen a ddefnyddir gan weithredwr busnes bwyd wrth apelio yn erbyn sgôr, yn ddarostyngedig i unrhyw addasiadau rhesymol a allai fod yn ofynnol oherwydd amgylchiadau, fod yn y ffurf a bennir isod.

Rheoliadau Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru)
2013, Atodlen 2

Ffurflen ar gyfer gwneud apêl

Nodiadau ar gyfer busnesau

- Fel gweithredwr busnes bwyd mae gennych hawl, o dan adran 5 o Ddeddf Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013, i apelio yn erbyn y sgôr hylendid bwyd a roddwyd i'r sefydliad:
 - a) os nad ydych yn cytuno bod y sgôr yn adlewyrchiad priodol o'r safonau hylendid a ganfuwyd ar yr adeg y cynhaliwyd yr arolygiad;
 - b) os credwch nad oedd y meini prawf sgorio wedi eu cymhwysu'n gywir wrth gynhyrchu eich sgôr hylendid bwyd.
- **Mae gennych 21 diwrnod (gan gynnwys penwythnosau a gwyliau banc) i gyflwyno apêl, o'r dyddiad y cawsoch y llythyr hysbysu.**
- Os gwelwch yn dda, defnyddiwch y ffurflen isod a dychwelwch hi at eich awdurdod lleol – anfonwyd y manylion cyswllt atoch gyda'r hysbysiad ysgrifenedig o'ch sgôr hylendid bwyd. Bydd eich apêl yn cael ei phenderfynu gan swyddog awdurdodedig, a hysbysir chi o ganlyniad eich apêl o fewn 21 diwrnod o'r dyddiad y derbyniwyd yr apêl.

Y gweithredwr busnes bwyd	____		
Enw'r busnes	____		
Cyfeiriadau busnes	____		
Rhif teleffon y busnes	____		
Cyfeiriad e-bost y busnes	____		
Dyddiad yr arolygiad	____	Y sgôr hylendid bwyd a roddwyd	____
Dyddiad yr hysbyswyd y sgôr	____		
Enw'r Swyddog Arolygu	____		

Enw'r person cyswllt (os yw'n wahanol i'r gweithredwr busnes bwyd)	____
Cyfeiriad y Brif Swyddfa neu gyfeiriadau'r person cyswllt (os ydynt yn wahanol i gyfeiriadau'r gweithredwr busnes bwyd)	____
Rhif teleffon y person cyswllt	____

Nid wyf yn cytuno â'r sgôr hylendid bwyd a roddwyd gan y swyddog diogelwch bwyd, oherwydd:

- Rwyf yn credu nad oedd y meini prawf sgorio wedi eu cymhwyso'n gywir, neu,
- Nid wyf yn cytuno bod y sgôr yn adlewyrchu'n briodol y safonau hylendid a ganfuwyd ar yr adeg y cynhaliwyd yr arolygiad.

(rhowch esboniad, o dan bob un o'r tri phennawd):

Cydymffurfio â gweithdrefnau hylendid a diogelwch bwyd	____
Cydymffurfio â gofynion strwythurol	____
Hyder yn y	____

gweithdrefnau rheoli a rheolaethau	____		
Llofnod	____		
Enw mewn priflythrennau	____		
Swydd	____	Dyddiad	____

Dychwelwch y ffurflen hon yn awr at eich awdurdod lleol

ATODLEN 3

[Rheoliad 10]

FFURFLEN AR GYFER CAIS AM AROLYGIAD AILSGORIO

1. Rhaid i'r ffurflen a ddefnyddir gan weithredwr busnes bwyd wrth wneud cais am arolygiad ailsgorio, yn ddarostyngedig i unrhyw addasiadau rhesymol a allai fod yn ofynnol oherwydd amgylchiadau, fod yn y ffurf a bennir isod.

SGÔR HYLENDID BWYD

FOOD HYGIENE RATING

**Rheoliadau Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru)
2013, Atodlen 3**

Ffurflen ar gyfer cais am arolygiad ailsgorio

Nodiadau ar gyfer busnesau

- Fel gweithredwr busnes bwyd mae gennych hawl, o dan adran 12 o Ddeddf Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013, i wneud cais ar unrhyw adeg am arolygiad at y diben o ailsgorio, ar yr amod eich bod wedi talu costau rhesymol yr ailsgorio yn unol ag adran 13 o Ddeddf Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013 (oni fydd yr awdurdod bwyd wedi ymatal rhag gofyn am dalu'r costau hynny ymlaen llaw – fel y darperir ar ei gyfer yn adran 12(6) o'r Ddeddf, ac os felly, ceir talu'r costau ar ôl cwblhau'r arolygiad ailsgorio) **ac os bodlonir hefyd** yr amodau canlynol:
 - bod unrhyw apêl yn erbyn y sgôr hylendid bwyd bresennol wedi ei phenderfynu;
 - eich bod wedi hysbysu'r awdurdod bwyd y gwnaed gwelliannau yn safonau hylendid y sefydliad;
 - bod yr awdurdod bwyd o'r farn y byddai'n rhesymol arolygu ac asesu'r sefydliad ymhellach oherwydd y gwelliannau yr honnir eu bod wedi'u gwneud;
 - bod y sticer sgôr hylendid bwyd cyfredol yn cael ei arddangos yn eich sefydliad yn unol â gofynion adran 7 o Ddeddf Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013 a rheoliad 9 o Reoliadau Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013;
 - eich bod wedi cytuno i sicrhau y caniateir mynediad i'r awdurdod bwyd i gynnal arolygiad o'r sefydliad at y diben o ailsgorio.
- Bydd swyddog yr awdurdod lleol yn rhoi ichi sgôr hylendid bwyd 'newydd', ar sail y lefel o gydymffurfiaeth a ganfyddir ar adeg yr ail ymweliad – dylech fod yn ymwybodol y gall eich sgôr naill ai godi neu ostwng, neu aros fel y mae ar hyn o bryd.
- I wneud cais am ail ymweliad, defnyddiwch y ffurflen isod os gwelwch yn dda a dychwelwch y ffurflen at swyddog diogelwch bwyd eich awdurdod lleol – anfonwyd y manylion cyswllt gyda'r hysbysiad ysgrifenedig o'ch sgôr hylendid bwyd.
- Gwneir yr ail ymweliad o fewn 3 mis ar ôl gwneud y cais, ac fel rheol ni roddir rhybudd ymlaen llaw.

Y gweithredwr busnes bwyd

Enw'r busnes

Cyfeiriadau busnes

Rhif teleffon y busnes	____		
Cyfeiriad e-bost y busnes	____		
Dyddiad yr arolygiad	____	Y sgôr hylendid bwyd a roddwyd	____

Enw'r person cyswllt (os yw'n wahanol i'r gweithredwr busnes bwyd)	____
Cyfeiriad y Brif Swyddfa neu gyfeiriadau'r person cyswllt (os ydynt yn wahanol i gyfeiriadau'r gweithredwr busnes bwyd)	____
Rhif teleffon y person cyswllt	____

Os gwelwch yn dda, disgrifiwch y gwelliannau a wnaed gennych, gan gyfeirio at y materion a nodwyd yn y llythyr/adroddiad arolygu a anfonwyd atoch gan eich awdurdod lleol ynghyd â'ch sgôr hylendid bwyd:

Cydymffurfio â gweithdrefnau hylendid a diogelwch bwyd	____
Cydymffurfio â gofynion strwythurol	____
Hyder yn y gweithdrefnau rheoli a rheolaethau	____

Os gwelwch yn dda, darperwch unrhyw dystiolaeth atodol ychwanegol (e.e. ffotograffau, anfonebau, copïau o ddogfennau perthnasol, etc.)

Llofnod	____
Enw mewn priflythrennau	____

Swydd

Dyddiad

Dychwelwch y ffurflen hon yn awr at eich awdurdod lleol

Explanatory Memorandum to The Food Hygiene Ratings (Wales) Regulations 2013

This Explanatory Memorandum has been prepared by the Department for Health and Social Services and is laid before the National Assembly for Wales in conjunction with the above subordinate legislation and in accordance with Standing Order 27.1.

Minister's Declaration

In my view, this Explanatory Memorandum gives a fair and reasonable view of the expected impact of the Food Hygiene Ratings (Wales) Regulations 2013. I am satisfied that the benefits outweigh any costs.

Mark Drakeford AM
Minister for Health and Social Services

11 October 2013

1. Description

The Food Hygiene Rating (Wales) Regulations 2013 (“the Regulations”) provide much of the detail of how the new food hygiene rating scheme established in Wales by the Food Hygiene Rating (Wales) Act 2013 (“the Act”) will operate in Wales; details such as what the food hygiene rating sticker looks like and how it must be displayed at different types of food businesses are set out in the Regulations.

The Act imposes a requirement for food businesses to display food hygiene ratings based on their compliance with food hygiene standards. This will help consumers to make informed choices about where to eat or shop for food. Food businesses will be required to display their hygiene rating and food authorities will enforce this requirement. The Regulations make provision for the effective operation of the new statutory food hygiene rating scheme.

2. Matters of special interest to the Constitutional and Legislative Affairs Committee

On 28 October 2013, the sections of the Act under which the Regulations will be made will be commenced for that purpose. On 28 November 2013, those sections will be commenced for all remaining purposes. The other sections of the Act will also be commenced on 28 November 2013 – except for section 2(5)(b), which extends the meaning of “food business establishment” to include an establishment that supplies food to another business.

3. Legislative background

The Welsh Ministers have power to make the Regulations under sections 3(2), (3)(c) and (d) and (5), 5(4) and (10)(d), 6(2) and (3), 7(3) and (4), 12(2) and (9)(d), and 15(1) of the Act.

4. Purpose & intended effect of the legislation

The Regulations are needed so as to give full effect to the new statutory food hygiene rating scheme established by the Act. They make provision largely in relation to technical administrative matters, such as the form of the sticker and the forms to be used to make appeals or request re-ratings, but they also deal with more substantive matters, such as providing for ratings to be based on inspections carried out before the Act commences, and prescribing categories of establishment that are exempt from rating (see below).

The Regulations:

- Provide for the transition from ratings given under the Food Standard Agency’s non-statutory scheme to new statutory ratings. This will be done by allowing new statutory food hygiene ratings to be based on assessments of

food hygiene standards of an establishment carried out prior to the commencement of the Act.

- Prescribe categories of establishment that are exempt from rating.
- Prescribe the form of the food hygiene rating sticker and the location and manner in which the sticker is displayed.
- Prescribe the forms that must be used by a food business operator when appealing against a food hygiene rating, or requesting a re-rating inspection.
- Prescribe information that a food authority must send to the operator of an establishment following a food hygiene rating inspection.
- Prescribe information that a food authority must send to the operator of an establishment following a change to a food hygiene rating resulting from an appeal.
- Prescribe information that a food authority must send to the operator of an establishment following a change to a food hygiene rating after a re-rating inspection.
- Prescribe information that a food authority must send to operators of a new food business establishment within 14 days of registration.
- Prescribe information that a food authority must send to the FSA.
- Prescribe information that the FSA must publish on its website.

5. Consultation

A Consultation on the draft Regulations took place between 27 March 2013 and 21 June 2013 with key stakeholders, including local authorities, food businesses, and representative trade organisations. 51 consultation responses were received. Food businesses raised concerns about the breadth of the requirement to promote food hygiene ratings on websites and publicity material. This requirement was not intended to come into force until November 2014. Therefore, it has been omitted from the Regulations to allow further work and engagement to be undertaken with food businesses in Wales, with a view to introducing a new set of regulations in 2014 to deal with this matter.

Concerns were also raised by food authorities and food businesses on the requirement to publish food hygiene inspection reports. Of the 51 responses received only two were completely in favour of the proposal as drafted “to publish inspection reports”, 17 were neutral on the issue and 32 were opposed. However, a number of the responses received supported the general principle of publishing additional information for the consumer, short of publication of full inspection reports. Therefore, it could be said that although there is some support for some summary

information for consumers to be publicised, the specific proposal of publishing full inspection reports is not supported. The Regulations now include a requirement to publish a descriptor e.g. good, poor, etc and a corresponding narrative on the findings against the three components that make up the overall food hygiene rating below:-

- The food hygiene and safety procedures (including food handling practices and procedures, and temperature control).
- The structure of the establishment (including cleanliness, layout, condition of structure, lighting, ventilation, facilities etc.).
- Confidence in management/control procedures.

The following changes have also been agreed as part of the consultation exercise:

- An increase in the period to migrate ratings from the FSA's non-statutory food hygiene rating scheme to the new statutory scheme from 12 months to 18 months.
- To exempt childminders from the scheme, but not sensitive establishments such as Police, prisons, Crown and military establishments.

An analysis of the consultation responses will be available shortly at <http://wales.gov.uk/consultations/healthsocialcare/food-hygiene-regulations/?status=closed&lang=en>

FOOD HYGIENE RATING (WALES) REGULATIONS 2013

REGULATORY IMPACT ASSESSMENT

1. Introduction

1. This Regulatory Impact Assessment aims to assess the impact of The Food Hygiene Rating (Wales) Regulations 2013 (“the Regulations”). The Food Hygiene Rating (Wales) Act 2013 (“the Act”) imposes a requirement for food businesses to display food hygiene ratings based on their compliance with food hygiene standards. This will help consumers to make informed choices about where to eat or shop for food. Food businesses will be required to display their hygiene rating and food authorities will enforce this requirement.
2. The powers that the Welsh Ministers will use to make the Regulations are listed in Annex A.
3. The Regulations are needed in order to give full effect to the new statutory food hygiene rating scheme in Wales. They make provision largely in relation to technical administrative matters, such as the form of the sticker and the forms to be used to make appeals or request re-ratings, but they also deal with more substantive matters, such as providing for ratings to be based on inspections carried out before the Act commences, and prescribing categories of establishment that are exempt from rating.

2. The Food Hygiene Rating (Wales) Regulations 2013

Background

4. The Regulations:
 - Provide for the transition from ratings given under the Food Standard Agency’s non-statutory scheme to new statutory ratings. This will be done by allowing new statutory food hygiene ratings to be based on assessments of food hygiene standards of an establishment carried out prior to the commencement of the Act.
 - Prescribe categories of establishment that are exempt from rating.
 - Prescribe the form of the food hygiene rating sticker and the location and manner in which the sticker is displayed.
 - Prescribe the forms that must be used by a food business operator when appealing against a food hygiene rating, or requesting a re-rating inspection.
 - Prescribe information that a food authority must send to the operator of an establishment following a food hygiene rating inspection.

- Prescribe information that a food authority must send to the operator of an establishment following a change to a food hygiene rating resulting from an appeal.
- Prescribe information that a food authority must send to the operator of an establishment following a change to a food hygiene rating after a re-rating inspection.
- Prescribe information that a food authority must send to operators of a new food business establishments within 14 days of registration.
- Prescribe information that a food authority must send to the FSA.
- Prescribe information that the FSA must publish on its website.

Reason for Intervention

5. The Regulations introduce powers that will provide for the effective operation of the new statutory food hygiene rating scheme in Wales. The Regulations will provide Welsh Ministers with the flexibility to introduce and deliver the mandatory scheme including allowing changes to be made to the scope of the scheme.

Policy Objectives

6. The objectives are to ensure:
 - the statutory scheme is flexible and can be changed in good time as appropriate to ensure its effective operation; and,
 - the introduction and implementation of the statutory scheme is effective.

Options

7. Option 1 - do nothing.
8. Option 2 - regulate only on essential matters to commence the statutory food hygiene rating scheme in Wales.

Option 1 - do nothing

9. The primary legislation (the Food Hygiene Rating (Wales) Act 2013) would be ineffective without specific secondary legislation to make the new statutory scheme fully operational, for example by the Welsh Ministers prescribing the form of the food hygiene rating sticker including the location and manner in which the sticker is displayed. This is a key element of the new statutory scheme. This, and other such requirements, are being dealt with by secondary

legislation because they are matters that might be subject to change from time to time. The secondary legislation must be made in order to make the statutory scheme effective. Therefore, the option to do nothing is not viable.

Option 2 – introduce regulations to facilitate the introduction of the new statutory food hygiene rating scheme in Wales

10. The new statutory scheme must operate as effectively as the previous non statutory one that it replaces in Wales. We have identified the regulation-making powers required for the successful operation of the statutory scheme in Wales, and wish to use the powers identified at Annex A. A regulation-making power to promote food hygiene ratings on food businesses' websites and publicity material is planned to be used in November 2014. There are other regulation-making powers that future-proof the Bill. These will be used as and when required.

3. Costs

This chapter contains the costs of the options detailed in Section 2.

Costs

Option 1 - do nothing

11. As this option proposes no change, and it would be impossible to introduce a mandatory scheme without the supporting Regulations, it is considered that there are no additional costs associated with this option. The estimated annual cost of operating the Food Standards Agency's non statutory scheme in Wales, including one-off start up costs, is £244,000 based on a UK figure of £4,247,996. This option is not viable as it would render the mandatory scheme ineffective.

Option 2 - introduce regulations to facilitate the introduction of the new statutory food hygiene rating scheme in Wales

12. The Welsh Government considers that there would be costs associated with this option that would fall to:
 - (a) food authorities;
 - (b) the FSA; and
 - (c) the Welsh Government.
13. This option ensures the viability of the new statutory food hygiene rating scheme in Wales established by the Act. This is the preferred option as it provides a robust food hygiene rating scheme for Wales. The additional costs are associated with the introduction of Regulations 2, 3, and 8. The overall estimated costs associated with the implementation of this option in year one is £137,000, and £140,000 in year two. A table of the costs associated with

the introduction of these Regulations can be found at page 10. A detailed breakdown of these costs and the benefits are set out below.

Costs to Food Authorities

14. The introduction of the Regulations is expected to generate additional costs to food authorities.
15. The transition period to migrate establishments with non statutory ratings to the new statutory scheme has been extended from the 12 months originally proposed to 18 months. This will reduce the number of food businesses subject to migration to approximately 5,000 businesses. Bringing such establishments that were rated under the non statutory scheme within the scope of the new statutory scheme will result in food authorities having to invest time in calculating new ratings based on an assessment of the food hygiene standards of an establishment carried out prior to the commencement of the Act. In certain cases, the food authority will also need to consider appeals lodged in respect of these new ratings.
16. On the basis that this exercise will take around 15 minutes per food business at a staff cost of £2.50 and a further cost of £1.00 to cover postage and stationery, the cost of this additional work is estimated at £3.50 per food business. There are approximately 5,000 businesses that may be subject to the migration exercise giving a total cost of around £17,500.
17. It is also estimated that the operation of this regulation could give rise to 100 appeals. The RIA on the introduction of the Bill estimated an appeal on average would cost £120. The cost of administering appeals in respect of this Regulation is estimated at £12,000. In a small number of cases, food authority enforcement officers might have to undertake inspections to food businesses at an average cost of £150 per inspection. Such cases are estimated to be as low as 1 percent but this would result in an additional 50 inspections at a cost of £7,500. The overall estimated cost associated with the introduction of this Regulation is £37,000 (£25,000 to be met by the Welsh Government and £12,000 by the FSA).
18. The requirement to publish further information for consumers in the form of a descriptor and corresponding narrative, giving a breakdown of a rating against the three components that make up a rating, was identified during the consultation exercise. The components are:
 - The food hygiene and safety procedures (including food handling practices and procedures, and temperature control).
 - The structure of the establishment (including cleanliness, layout, condition of structure, lighting, ventilation, facilities etc.).
 - Confidence in management/control procedures.

19. This will not be introduced until November 2014. The extra cost of this work is considered minimal for food authorities and can be met from within existing resources once the system for publication has been set up by the FSA. The FSA costs are set out below.

Costs to Food Businesses

20. The introduction of the Regulations does not create any significant burdens or costs for food businesses. The main responsibility on the food business is to ensure that the valid food hygiene rating is displayed at their establishment in accordance with the Regulations.

Costs to the FSA

21. The format of the food hygiene sticker used as part of the non statutory scheme has been redesigned to incorporate the Welsh Government logo. The Act allows the use of multiple stickers where necessary and this has been accounted for in the estimated cost. The cost to the FSA of producing and storing a supply of food hygiene stickers for the new statutory food hygiene rating scheme is estimated at £30,000.
22. The FSA is also preparing a leaflet for distribution to food businesses when the new statutory scheme takes effect in November 2013. The leaflet summarises the important changes, introduced by the legislation. The estimated cost of the provision of these leaflets is £60,000.
23. The FSA also need to make IT adjustments to their Food Hygiene Rating Scheme website to account for changes to be introduced by the legislation particularly in relation to the new time periods established for the appeals process. This cost is estimated at £10,000. The FSA is also meeting the estimated cost of £12,000 for any appeals made as part of the migration of food hygiene ratings from the FSA's non statutory scheme to the new statutory scheme.
24. The requirement to publish further information for consumers in the form of a descriptor and corresponding narrative, giving a breakdown of a rating against the three components that make up a rating, was identified during the consultation exercise, and referenced at paragraph 18 of this RIA and has cost implications. The cost of introducing this new process, including consumer research, IT developments, communications and evaluation is estimated at £140,000. These costs will fall in 2014-15 and have been attributed to the FSA for the purposes of this impact assessment, although formal agreement for the FSA to meet this cost is still awaited.

Costs to the Welsh Government

25. The Welsh Government provides the FSA with a budget to undertake its work in Wales. The total cost to the Welsh Government associated with introducing these Regulations is estimated at £25,000.

	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	Total	Present Value
Food Authorities						
Transition costs						
Migration of ratings from the non statutory scheme. (To be met by Welsh Government)	25,000				25,000	25,000
Appeals against migrated ratings (to be met by FSA)	12,000				12,000	12,000
FSA						
Rating sticker	30,000				30,000	30,000
Provision of a Leaflet for food businesses	60,000				60,000	60,000
IT costs for the FHRs ratings website	10,000				10,000	10,000
Cost for the production of scheme descriptors, narratives, translation, system requirements including consumer research, IT changes and Communications		140,000			140,000	135,266
Total Costs	137,000	140,000			277,000	272,266

4. Benefits

26. This chapter summarises the benefits associated with each of the Regulations identified in Section 2.

4.1 Regulation 1 - Provision in relation to the title, commencement, application and interpretation of these Regulations.

27. This regulation includes provision for Regulation 8 (a rating breakdown) to have a different commencement date. A commencement date of November 2014 is planned for Regulation 8 to allow food authorities time to adapt to the new requirements.

4.2 Regulation 2 - Bringing establishments that were rated under the voluntary scheme within the scope of the new mandatory scheme.

28. This regulation provides flexibility and for food hygiene ratings produced under the new mandatory scheme to be based on assessments of the food hygiene standards of an establishment carried out prior to the commencement of the Act. The intention is that the findings of a previous inspection (under the non statutory scheme) could be relied upon to produce a new statutory rating after the Act comes into force. This would avoid the need for a new inspection taking place and allow faster migration of food businesses rated under the non statutory scheme to the new scheme.
29. Food businesses would be able to appeal against their new statutory rating as with any other rating given under the statutory scheme. The absence of such a regulation would effectively render all inspections and ratings awarded under the non statutory scheme void. This would impact negatively on the introduction of the statutory scheme. Food authorities will be required to undertake this assessment within 18 months of the coming into force of the Regulations.

4.3 Regulation 3 - The form that a food hygiene rating sticker must take.

30. This is an important provision, in that the whole ethos of the scheme relies on the publication of the food hygiene rating sticker for consumers to easily see and understand. The sticker publicises the hygiene rating given to an establishment by a food authority. The sticker for the new statutory scheme will be very similar to that used under the non statutory scheme, ensuring continuity and clarity for the consumer. The key change to the sticker is that it will incorporate the Welsh Government logo which signifies that the hygiene rating has been given under the new statutory scheme.

4.4 Regulation 4 - Other information to accompany notification of the food hygiene rating.

31. To ensure that the scheme operates effectively, this regulation sets out what information a food authority must send to a food business with the notification of the rating. This includes how the food business operator might achieve a higher rating if a '5' (very good) was not awarded. In terms of fairness, the Regulation sets out the procedure for making an appeal against the rating and the operator's right to reply and comment on the rating awarded. The right to request a re-rating inspection is also explained to the operator and an explanation of circumstances when a rating ceases to be valid. The Regulation future-proofs the operation of the scheme to ensure that further information can be provided to food business operators if required.

4.5 Regulation 5 - Exempt food business establishments.

32. There will be circumstances where it might not be appropriate for a business to display a hygiene rating and the reasons for doing so are outweighed by other factors. For example:

- i. where the sale of food is not the primary activity of the establishment; and the only food made available to consumers is food that is shelf stable at ambient temperature; and wrapped or packaged before it is brought to the establishment and the wrapping or packaging remains sealed at all times before the food is supplied to consumers;
 - ii. an establishment used for the purpose of providing certain caring services where the establishment is also used as a private dwelling.
33. The ability to exempt certain establishments will assist the smooth operation of the scheme and ensure that it is being targeted fairly and effectively. .

4.6 Regulation 6 – Form for Appeal.

34. The form for appeal ensures consistency in approach in that every food authority is using the same form. It also future-proofs the scheme in case there are changes to the appeal procedure as provided for in the Act.

4.7 Regulation 7 – Other information to accompany notification of decision on appeal.

35. To ensure that the scheme operates effectively, this regulation sets out what information a food authority must send to a food business with the notification of the decision on appeal. This includes how the food business operator might achieve a higher rating if a '5' (Very Good) was not awarded. In terms of fairness, the Regulation sets out the procedure for making an appeal against the rating and the operator's right to reply and comment on the rating awarded. The right to request a re-rating inspection is also explained to the operator, and an explanation of circumstances when a rating ceases to be valid. The Regulation future proofs the operation of the scheme to ensure that further information can be provided to food business operators if required.

4.8 Regulation 8 – Publication of additional information

36. The publication of a breakdown of the three component scores that make up the rating, a descriptor and corresponding narrative on the score awarded by the food authority for each component will provide more transparency for the consumer without placing unnecessary burdens on food authorities. The additional information will be clear, concise and is considered to be a pragmatic way forward to making further information available to the consumer at this time.

4.9 Regulation 9 – Location and manner of display of food hygiene rating stickers.

37. The sticker or stickers must be displayed in a conspicuous place where they can easily be seen by consumers before they enter a food business establishment. Mobile trader and market stalls must display the sticker where it is capable of being easily read. Locations for the display of the sticker are set

out in the Regulations to ensure there is a common approach to where a hygiene rating sticker appears for example on a window that forms part of the relevant entrance.

4.10 Regulation 10 – Form for requesting a food hygiene re-rating inspection.

38. The form for requesting a food hygiene re-rating ensures consistency in approach in that every food authority is using the same form. It is also future-proofs the scheme in case there are changes to the re-rating request procedures.

4.13 Regulation 11 - Other information to accompany notification of re-rating.

39. To ensure that the scheme operates effectively, this regulation sets out what information a food authority must send to a food business with the notification of a re-rating. This includes how the food business operator might achieve a higher rating if a '5' (Very Good) was not awarded. In terms of fairness, the Regulation sets out the procedure for making an appeal against the rating and the operator's right to reply and comment on the rating awarded. The right to request a further re-rating inspection is also explained to the operator and an explanation of circumstances when a rating ceases to be valid. The Regulation future-proofs the operation of the scheme to ensure that further information can be provided to food business operators if required.

4.14 Regulation 12 - Information that a food authority must send to operators of new food business establishments in its area.

40. To ensure that the scheme operates effectively, this regulation sets out what information a food authority must send to operators of a new food business establishment. This will describe the ratings, how they are calculated, when a sticker must be displayed, and the right of appeal. The Regulation future-proofs the operation of the scheme to ensure that further information can be provided to food business operators if required.

5. Specific Impact Assessments

Impact on small business

41. The estimated financial costs to the food business operators are detailed above. The Regulations will apply to all food businesses that are registered with a food authority by virtue of Article 6 of Regulation (EC) No 852/2004, or approved by a food authority under Article 4 of Regulation (EC) No 853/2004.
42. There have been concerns expressed from small food businesses, such as guesthouses, of the impact that the introduction of a statutory scheme will have on their businesses. The impact on small businesses is not considered to be greater than it would be for larger ones or for food chain businesses. Small businesses with good food hygiene ratings are likely to see a positive impact.

Impact on voluntary sector

43. Voluntary sector organisations that operate as a food business within the new statutory scheme will therefore, where relevant, incur costs similar to other food business operators. There will be little or no other impact on the voluntary sector from introducing these regulations.

Equality impact assessment

44. The non statutory scheme has been in operation in Wales since October 2010 and the FSA published a regulatory impact assessment (RIA) on that scheme (for the UK) in November 2010¹. This reported that there was no evidence to indicate a differential impact on race, gender or disability with the operation of the scheme.
45. The duties and responsibilities of Welsh Ministers, the FSA, and Food Authorities are contained within the Act. The Welsh Government will encourage the FSA and food authorities to take into account equality impacts as part of their duties and responsibilities.
46. The RIA on the Act reports that the statutory scheme is not considered to have a significant impact on disability; however, the display and positioning of a food hygiene rating sticker will impact on those visually impaired. The Act provides that a food business operator must verbally inform a customer of their food hygiene rating if requested and it is an offence for failure to do so.
47. The Human Rights Act 1998 was considered as part of the screening equality assessment for the Act and is compatible with Convention Rights. The Regulations do not propose anything to change this assessment. There is no evidence to indicate a differential impact for Gender and Gender Reassignment, Religion and Belief and Non-Belief, Sexual Orientation, Pregnancy and Maternity or Civil Partnerships.

¹ <http://www.food.gov.uk/foodindustry/regulation/betregs/ria/ria2010/fhrs>

Sustainable development impact

48. The policy objectives of the Act were considered in terms of potential impact against the indicators for a sustainable economy and society. The mandatory scheme is expected to increase competitiveness between food businesses as good ratings are likely to attract more business. The desire for higher ratings by food businesses will drive up food law compliance, creating a high and consistent level of food safety across Wales. The scheme is sustainable in that all food businesses in Wales have information on the actions they need to undertake for their food business to achieve the highest food hygiene rating under the scheme. There is also an appeal process against the rating and the flexibility to adapt this process. There is also a 'right of reply' for food businesses that will be published alongside the rating. There is considered to be a low risk to increased unemployment where Food Business Operators do not meet hygiene standards and close their business.
49. Supporting a sustainable society is at the heart of the policy intent for the statutory scheme. It addresses both health inequality and access to information by introducing easily accessible hygiene ratings and allowing consumers to make a more informed choice about where to eat or shop. The introduction of the statutory scheme is expected to lead to an improvement of food hygiene standards that will help protect the health and the interests of consumers. The Regulations do not change this assessment as they add the detail for the effective operation of the scheme.

Rural proofing checklist

50. The statutory scheme will see a small increase in the amount of travel within rural areas where food authority inspectors meet demand for an anticipated increase in food hygiene rating re-rating inspections. Food authority inspections of food businesses might take longer in rural areas because of increased travelling time, but this is likely to be offset by the officers working from food authority area offices. The Act includes a mandatory cost recovery from food business operators for re-rating inspections. Food authorities are required to inform the food business in advance of the re-rating inspection, the charge to be levied in such a way that the food business operator is reasonably informed of the amount.
51. Raising food hygiene standards and increased access to information about food hygiene compliance of food business operators is expected to have a positive impact on tourism in Wales including in rural areas. The Regulations do not change this assessment as they add the detail for the effective operation of the scheme.

Impact on Welsh Language

52. The FSA has a Welsh Language Policy, and all material related to the delivery of the voluntary scheme complies with the FSA's Welsh Language Scheme.

53. There is no risk that the statutory scheme will have a negative impact on the Welsh Language. The proposed move from a non statutory scheme to the statutory scheme in Wales will need to comply with the Welsh Government's Welsh Language Scheme. The Welsh Government will encourage food authorities to incorporate changes to their individual Welsh Language policies to take into account the delivery of the statutory scheme. The inclusion of a power to provide for the publication of food hygiene inspection reports will need to be considered in light of the FSA's Welsh Language scheme and the Welsh Language Act.

6. Competition assessment

54. The competition filter is required to be completed if the legislation affects business, charities and/or the voluntary sector. The policy will have an impact on food businesses in Wales in that they will have to display their food hygiene rating. The requirement to display will affect the vast majority of food business operators.
55. The table below summarises the competition filter results:

Question	Response
Q1: In the market(s) affected by the new regulation, does any firm have more than 10 percent market share?	Yes
Q2: In the market(s) affected by the new regulation, does any firm have more than 20 percent market share?	Yes
Q3: In the market(s) affected by the new regulation, do the largest three firms together have at least 50 percent market share?	Yes
Q4: Would the costs of the regulation affect some firms substantially more than others?	No
Q5: Is the regulation likely to affect the market structure, changing the number or size of businesses/organisation?	No
Q6: Would the regulation lead to higher set-up costs for new or potential suppliers that existing suppliers do not have to meet?	No
Q7: Would the regulation lead to higher ongoing costs for new or potential suppliers that existing suppliers do not have to meet?	No
Q8: Is the sector characterised by rapid technological change?	No
Q9: Would the regulation restrict the ability of suppliers to choose the price, quality, range or location of their products?	No

Note: The market affected in Questions 1 to 3 is the supermarket sector.

7. Post implementation review

56. Section 14 of the Act requires the FSA, at the end of the first year of the operation of the mandatory scheme and each subsequent period of three years, to conduct a formal review of the scheme and make recommendations to the Welsh Ministers. A similar review will be undertaken of the appeals system but this will be done annually. These evaluations will consider the effectiveness of the statutory scheme/appeals process and whether the scheme is delivering improvements for the people of Wales, taking account of the delivering results principles.

Regulation-making powers in the Food Hygiene Rating (Wales) Act 2013 that are being used to make the Regulations

1. Providing for a food hygiene rating to be based on an assessment of the food hygiene standards of an establishment carried out prior to the commencement of the Act. (Section 3(2)).
2. Prescribing the form a food hygiene rating sticker must take. (Section 3(3) (c)).
3. Prescribing other information that a food authority must send to an operator of a food business establishment when notifying the operator of the food hygiene rating given to the establishment following a food hygiene rating inspection (Section 3(3) (d)).
4. Prescribing that certain categories of establishment may be exempt from rating. (Section 3(5)).
5. Prescribing the form in which an appeal against a food hygiene rating must be made. (Section 5(4)).
6. Prescribing other information to be sent to the operator of an establishment when a food authority notifies the establishment of its decision to change a food hygiene rating following:
 - a. an appeal. (Section 5(10)(d)).
 - b. a food hygiene re-rating inspection. (Section 12(9)(d)).
7. Prescribing further information that must be provided to the Food Standards Agency (FSA) when a food authority informs the FSA of the food hygiene rating of a food business establishment. (Section 6(2)).
8. Prescribing further information the FSA must publish on its website. (Section 6 (3)).
9. Prescribing the proper location and manner in which a food hygiene rating sticker must be displayed by a food business establishment. (Section 7(3)) and making different provision for different types of establishment. (Section 7(4)).
10. Prescribing the form in which the operator of a food business establishment must make a request for a re-rating inspection. (Section 12(2)).
11. Prescribing information that a food authority must send to the operator of a new food business establishment after the establishment is either

registered under Article 6 of Regulation (EC) No 852/2004 or approved under Article 4 of Regulation (EC) 853/2004. (Section15(1)).

Eitem 3.2

Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol: Adroddiad Drafft CLA(4)-25-13

CLA323 – Gorchymyn Deddf Awdurdod Datblygu Cymru 1975 (Diwygio) (Cymru) 2013

Mae'r Gorchymyn hwn yn diwygio Atodlen 4 i Ddeddf Awdurdod Datblygu Cymru 1975 ('Deddf 1975') er mwyn awdurdodi Gweinidogion Cymru i wrthwneud hawddfreintiau a hawliau eraill sy'n cyfyngu ar y defnydd o dir y maent wedi ei gaffael o dan adran 21A o Ddeddf 1975. Ni chaiff Gweinidogion Cymru wneud hyn ond os yw'r defnydd yn unol â chaniatâd cynllunio.

Gweithdrefn: Cadarnhaol

Materion technegol: craffu

Ni nodwyd unrhyw bwyntiau i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

Rhinweddau: craffu

Nodwyd y pwyntiau a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn:

Yn achos *Thames Water Utilities yn erbyn Cyngor Sir Rhydychen [1999]*, pan benderfynwyd mai dim ond yn ystod y cyfnod adeiladu y ceir dileu cyfyngiadau sy'n effeithio ar deitl eiddo, bwrwyd amheuaeth ar y gallu i ddileu cyfyngiadau yn barhaol. O ganlyniad i'r penderfyniad hwn, mae Llywodraeth Cymru yn datgan yn y Memorandwm Esboniadol bod angen diwygio Deddf 1975 i gael gwared ar yr amheuaeth hon. Mae Adran 194(2) o Ddeddf Cynllunio 2008 yn rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru wneud gorchymyn i ddiwygio Deddf 1975. Nid yw'r Memorandwm Esboniadol yn egluro pam y mae'r ddeddfwriaeth yn cael ei diwygio yn awr yn sgîl y penderfyniad a wnaed fel rhan o'r achos ym 1999 a phwerau i wneud gorchymynion a roddwyd i Weinidogion Cymru yn 2008.

[Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddi-ddordeb i'r Cynulliad.]

Cynghorwyr Cyfreithiol

Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol

Hydref 2013

Gorchymyn Drafft a osodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar 22 Hydref 2013 o dan adran 194(5) o Ddeddf Cynllunio 2008, i'w gymeradwyo drwy benderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2013 Rhif (Cy.)

**DATBLYGU ECONOMAIDD,
CYMRU**

**Gorchymyn Deddf Awdurdod
Datblygu Cymru 1975 (Diwygio)
(Cymru) 2013**

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae adran 194 o Ddeddf Cynllunio 2008 yn rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru ddiwygio Atodlen 4 i Ddeddf Awdurdod Datblygu Cymru 1975 ("Deddf 1975") er mwyn awdurdodi Gweinidogion Cymru i wrth-wneud hawddfreintiau a hawliau eraill sy'n cyfyngu ar y defnydd o dir y maent wedi ei gaffael o dan adran 21A o Ddeddf 1975. Ni chaiff Gweinidogion Cymru wneud hyn ond os yw'r defnydd yn unol â chaniatâd cynllunio. O dan baragraff 6 o Atodlen 4 i Ddeddf 1975, y mae eisoes yn bosibl i Weinidogion Cymru wrth-wneud hawddfreintiau a hawliau eraill sy'n cyfyngu ar gyflawni gwaith ar dir o'r fath.

Drwy arfer y pŵer hwnnw, mae Gweinidogion Cymru, drwy'r Gorchymyn hwn, yn diwygio paragraff 6 o Atodlen 4 i Ddeddf 1975.

Mae'r Gorchymyn hwn yn gymwys o ran Cymru.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Gorchymyn hwn. O ganlyniad, ystyriwyd nad oedd yn angenrheidiol cynnal asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Gorchymyn hwn.

Gorchymyn Drafft a osodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar 22 Hydref 2013 o dan adran 194(5) o Ddeddf Cynllunio 2008, i'w gymeradwyo drwy benderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2013 Rhif (Cy.)

**DATBLYGU ECONOMAIDD,
CYMRU**

**Gorchymyn Deddf Awdurdod
Datblygu Cymru 1975 (Diwygio)
(Cymru) 2013**

Gwnaed

xx xxx 2013

Yn dod i rym yn unol ag erthygl 1(2)

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd iddynt gan adran 194 o Ddeddf Cynllunio 2008(1), yn gwneud y Gorchymyn canlynol.

Gosodwyd drafft o'r Gorchymyn hwn gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac fe'i cymeradwywyd ganddo drwy benderfyniad yn unol ag adran 194(5) o'r Ddeddf honno.

Enwi, cymhwyso a chychwyn

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Deddf Awdurdod Datblygu Cymru 1975 (Diwygio) (Cymru) 2013.

(2) Mae'r Gorchymyn hwn yn gymwys o ran Cymru, a daw i rym drannoeth y diwrnod y'i gwneir.

(1) 2008 p. 29.

Diwygio Atodlen 4 i Ddeddf Awdurdod Datblygu Cymru 1975

2.—(1) Mae paragraff 6 o Atodlen 4 i Ddeddf Awdurdod Datblygu Cymru 1975⁽¹⁾ (pŵer i wrthwneud hawddfreintiau a hawliau eraill) wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

(2) Ar ôl is-baragraff (1) mewnosoder—

“(1A) The use of any land which has been acquired by the Welsh Ministers under section 21A above, whether the use is by the Welsh Ministers or by a person deriving title under them, is authorised by virtue of this paragraph if it is in accordance with planning permission even if the use involves—

- (a) interference with an interest or right to which this paragraph applies, or
- (b) a breach of a restriction as to the user of land arising by virtue of a contract.”

(3) Yn is-baragraff (4)—

- (a) ar ôl “sub-paragraph (1)” mewnosoder “or (1A)”, a
- (b) ar ôl “works on” mewnosoder “, or use of,”.

(4) Yn is-baragraff (7) ar ôl “sub-paragraph (1)” mewnosoder “or (1A)”.

Enw

Gweinidog yr Economi, Gwyddoniaeth a Thrafnidiaeth, un o Weinidogion Cymru

Dyddiad 2013

(1) 1975 p. 70. Mewnosodwyd paragraff 6 o Atodlen 4 gan baragraff 3 o Atodlen 13 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998 (p. 38) ac fe'i diwygiwyd gan O.S. 2005/3226.

**Explanatory Memorandum to the Welsh Development Agency Act 1975
(Amendment) (Wales) Order 2013**

This Explanatory Memorandum has been prepared by the Department for the Economy, Science and Transport and is laid before the National Assembly for Wales in conjunction with the above subordinate legislation and in accordance with Standing Order 27.1.

Minister's Declaration

In my view, this Explanatory Memorandum gives a fair and reasonable view of the expected impact of the Welsh Development Agency Act 1975 (Amendment) (Wales) Order 2013.

Edwina Hart MBE CStJ AM
11 October 2013

1. Description

Under the provisions of paragraph 6 of Schedule 4 of the Welsh Development Agency Act 1975 the Welsh Ministers are able to remove restrictions affecting the title of property in their ownership to enable development and regeneration projects to proceed.

However, in the case of *Thames Water Utilities v. Oxford City Council (1999)*, it was determined that restrictions could only be removed during the construction phase and doubt was cast on the ability to remove restrictions on a permanent basis.

To remove doubt, amendments are required to the Welsh Development Agency Act 1975 and this Order will make these amendments. Similar amendments have already been made to legislation in England.

2. Matters of special interest to the Constitutional and Legislative Affairs Committee

In 2004 the Law Commission in its Report to the UK Government on compulsory purchase procedure and compensation included recommendations to clarify this matter as part of a major review of compulsory purchase law. Professional bodies urged for the law to be amended and changes to the various Acts containing powers to override easements in England were made under section 194(1) and Schedule 9 of The Planning Act 2008 which came into force on 6 April 2009.

Section 194(2) of the 2008 Planning Act gives the Welsh Ministers an order making power to make a similar change to Schedule 4 of the Welsh Development Agency Act 1975.

3. Legislative background

The relevant Order making power of the Welsh Ministers for this legislative change is under section 194 of the Planning Act 2008. Section 194(2) of the Act gives the Welsh Ministers an order making power to make changes to Schedule 4 of the Welsh Development Agency Act 1975. The Order will follow the affirmative resolution procedure.

4. Purpose & intended effect of the legislation

Land is often subject to restrictive covenants and easements or other rights which affect land owned by other people. When development on such land takes place (sometimes following compulsory purchase) it is often necessary to

override these rights and allow appropriate compensation for the owners of the rights.

Paragraph 6 of Schedule 4 of the Welsh Development Agency Act 1975 was intended to allow the overriding of these covenant rights. However, the Thames Water decision has held that the Act only applied during construction and so rights are revived once the completed development is in use. This means that the owners of the original rights, the most troublesome being restrictive covenants, can claim them again. The problem affects not only the Welsh Government but also the developer, its funding institution, future investors and former owners of the benefit of the revived covenants. The Welsh Government is not normally affected financially because a purchaser deriving title indemnifies it for any liabilities (such as compensation) that may arise.

The problem was not apparent until the case of *Thames Water Utilities v. Oxford City Council*, [1999] 1 E.G.L.R. 167 where it was held that the express words in section 237 of the Town & Country Planning Act 1990 did not justify impliedly overriding such rights by a material change of use as distinct from the carrying out of works etc. as stated in section 237. The wording in the WDA Act is similar to that in the Planning Act, hence the need for the legislation change.

The effect of the amendment will be to allow the Welsh Government to override covenants, easements and other rights on a permanent basis to enable building or other works to be erected, constructed, carried out or maintained on land. Planning consent for the proposed development is required and compensation must be paid to the beneficiary of the restriction.

As well as benefiting the Welsh Government when it develops land, the benefits can also be transferred to subsequent owners and developers. In such cases the party responsible for compensation will be determined when the land is transferred.

The legislation will enable regeneration and development projects, which might otherwise face problems of implementation, to proceed.

Options

Option A: Do nothing.

Option B: Introduce legislation to amend paragraph 6 of Schedule 4 of the Welsh Development Agency Act 1975 in order to allow easements and other rights to be overridden to enable development to take place.

5. Consultation

Public consultation was undertaken between 14th December 2010 and 8th March 2011 under Consultation reference WAG10-10131. The consultation document can be accessed via the following links.

English:

<http://www.webarchive.org.uk/wayback/archive/20130613231452/http://wales.gov.uk/consultations/businessandconomy/101214overriding/?status=closed&lang=en>

Welsh:

<http://www.webarchive.org.uk/wayback/archive/20130615073942/http://wales.gov.uk/consultations/businessandconomy/101214overriding/?skip=1&lang=cy>

Consultation responses were received from the Law Society, the Royal Institution of Chartered Surveyors, Compulsory Purchase Association, the North Wales Association of Town & Larger Community Councils, Eversheds solicitors, Geldards solicitors and Evocati Compulsory Purchase Consultancy. The proposed changes were overwhelmingly supported by all the respondents.

The proposed amendments to the WDA Act were not progressed immediately following the consultation exercise and in view of the time that has lapsed since the consultation took place, on the advice of the Policy Support Unit, the respondents were written to at the end of August 2013 to ask if their previous comments were still valid and if they wished to make any additional comments. Five responses were received confirming that their original responses were still valid.

6. Regulatory Impact Assessment (RIA)

A RIA is not considered necessary for the following reasons:

- The Order only brings certainty to existing legislation that was considered to be effective until uncertainty was created when it was challenged in a court case.
- The effects of the Order are not wide ranging. Each proposal to use the powers will be subject to individual Welsh Government approval which will consider the merits, the effects if any on third parties and any compensation payments.

The Order has no impact on the statutory duties of Equality of Opportunity, Welsh Language and Sustainable Development set out in sections 77 -79 of the Government of Wales Act 2006 or on any statutory partners (Partnership Council, Local Government Scheme and Voluntary Sector Scheme) set out in sections 72-75 of the Government of Wales Act 2006.

Ein cyf/Our ref: LF/FM/0995/13

David Melding AC
Cadeirydd, Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

18 Hydref 2013

Annwyl David

Rwyf yn ysgrifennu mewn ymateb i'ch llythyrau dyddiedig 2 Gorffennaf a 3 Hydref ynglŷn â phwerau i gynnwys mewn gorchmynion cychwyn ddarpariaethau cysylltiedig, atodol, canlyniadol, darfodol neu drosiannol (y cyfeirir atynt ar y cyd weithiau fel "darpariaethau ategol").

Rwyf yn ddiolchgar i'ch Pwyllgor am ystyried y mater hwn mewn perthynas â Biliau Cynulliad diweddar. Mae'n bwysig bod gennym drefniadau effeithiol a phriodol ar gyfer dwyn Deddfau Cynulliad i rym, ac ein bod hefyd yn gwahaniaethu rhwng materion sy'n rhan briodol o gychwyn Deddf a materion nad ydynt yn rhan o hynny.

Fel y dywedais yn fy llythyr dyddiedig 5 Awst, mae'n rhaid i ddarpariaethau ategol a gynhwysir mewn gorchmyn i ddwyn Deddf i rym ymwneud â chychwyn y Ddeddf honno. Bydd darpariaethau o'r fath yn ddarpariaethau sy'n angenrheidiol neu'n ddymunol at y diben o ddwyn y ddeddfwriaeth newydd i rym, neu er mwyn trawsnewid yn drefnus i'r gyfundrefn gyfreithiol newydd pan ddaw honno i rym. Er enghraifft, gallant ddarparu bod rhaid cwblhau ceisiadau neu achosion a gychwynwyd o dan yr hen gyfundrefn o dan y gyfundrefn honno (neu bennu'r modd y trosglwyddir achosion i mewn i'r gyfundrefn newydd); neu gallant ddarparu bod rhaid trin awdurdodiadau neu benodiadau a wnaed o dan y drefn bresennol fel pe baent wedi eu gwneud o dan y drefn newydd. Ni fydd darpariaethau ategol mewn gorchmynion cychwyn yn ddarpariaethau annibynnol o ran eu sylwedd.

Fodd bynnag, rwyf wedi gofyn i swyddogion adolygu cynnwys gorchmynion cychwyn a wnaed gan Weinidogion Cymru. Mae'r adolygiad hwnnw wedi ei gwblhau, ac nid yw'n awgrymu bod pwerau cychwyn yn cael eu defnyddio mewn ffyrdd annisgwyl.

Ers cychwyn y Trydydd Cynulliad, mae Gweinidogion Cymru wedi gwneud oddeutu 120 o orchmynion o dan bwerau cychwyn mewn Deddfau a Mesurau Cynulliad a Deddfau Seneddol. Roedd oddeutu traean o'r gorchmynion hynny'n cynnwys darpariaethau ategol, neu'n diwygio darpariaethau ategol a gynhwyswyd mewn gorchmynion cynharach.

Roedd y darpariaethau ategol hyn, fel arfer, yn ddarpariaethau trosiannol cyfyngedig neu'n ddarpariaethau arbed cyfyngedig er mwyn sicrhau y byddai'r ddeddfwriaeth flaenorol yn

parhau'n gymwys i achosion a oedd ar droed eisoes pan gychwynnid y ddeddfwriaeth newydd neu, mewn rhai achosion, cymhwyso'r ddeddfwriaeth newydd i bethau a wnaed cyn y dyddiad cychwyn. Mae hynny yn aml yn angenrheidiol er mwyn egluro sut a pha bryd y daw Deddf i rym, a sicrhau bod hynny'n digwydd yn ddidrafferth.

Mae nifer fach o'r gorchmynion cychwyn, gan gynnwys y ddau orchymyn a grybwyllir yn eich llythyr dyddiedig 2 Gorffennaf, wedi gwneud darpariaeth helaethach. Yn yr achosion hynny, er bod y darpariaethau canlyniadol neu drosiannol yn fwy manwl, ystyrid eto eu bod yn angenrheidiol neu'n ddymunol er mwyn trawsnewid yn rhwydd ac effeithiol i'r gyfundrefn gyfreithiol newydd.

Gan hynny, nid wyf o'r farn bod gorchmynion cychwyn yn cael eu defnyddio i gynnwys darpariaethau "nad ydynt yn rhai cychwyn". Mae darpariaethau ategol yn cael eu cynnwys mewn gorchmynion cychwyn at ddibenion sy'n gysylltiedig â'r ddarpariaeth a wneir yn y gorchmynion ynglŷn â chychwyn.

Fodd bynnag, mae'r pryderon a fynegwyd gan eich Pwyllgor wrth graffu ar Filiau diweddar yn awgrymu y byddai'n fuddiol egluro'r cyfyngiadau ar bwerau cychwyn. Dichon fod hynny'n arbennig o ddymunol pan fo pwerau annibynnol yn bodoli i wneud gorchmynion i roi effaith i Ddeddf sy'n cynnwys cyfeiriadau cyffelyb at ddarpariaeth "ganlyniadol" neu "drosiannol". Bydd Swyddfa'r Cwnsleriaid Deddfwriaethol, felly, yn ystyried a ddylai Biliau'r Llywodraeth yn y dyfodol ddatgan yn benodol fod pwerau i wneud darpariaeth ategol mewn gorchmynion cychwyn yn gyfyngedig i wneud darpariaeth mewn cysylltiad â dwyn y Ddeddf i rym.

Mae'ch llythyr ac adroddiadau'ch Pwyllgor hefyd yn codi'r cwestiwn: pa lefel o graffu sy'n briodol ar gyfer darpariaethau ategol a wneir mewn cysylltiad â chychwyn. Bydd y Cynulliad wedi cymeradwyo'r darpariaethau hynny sy'n ffurfio sylwedd y Ddeddf, ac fel arfer wedi caniatáu i Weinidogion Cymru bennu'r dyddiad cychwyn mewn gorchymyn na fydd yn destun unrhyw weithdrefn Cynulliad. Gan fod rhaid i unrhyw ddarpariaethau ategol mewn gorchymyn cychwyn fod wedi eu gwneud mewn cysylltiad â chychwyn, mae'n briodol eu cynnwys mewn gorchymyn cychwyn.

Yn benodol, mae'n digwydd yn aml fod angen gwneud darpariaethau trosiannol, darfodol neu arbed er mwyn egluro pa un ai'r hen gyfraith ynteu'r Ddeddf newydd a fydd yn gymwys i'r pethau sydd ar droed ar yr adeg y cychwyn. Gan fod y darpariaethau hynny'n angenrheidiol er mwyn cychwyn y Ddeddf, mae'n hwylus eu cynnwys yn y gorchymyn cychwyn ei hunan.

Fodd bynnag, nid yw'r angen am fathau eraill o ddarpariaethau canlyniadol, cysylltiedig ac atodol yn digwydd mor aml mewn perthynas â chychwyn. Byddaf yn disgwyl i'r angen am bwerau i wneud y mathau hyn o ddarpariaeth mewn gorchmynion cychwyn gael ei hystyried yn fanwl, ac i Weinidogion ddatgan yn y Memoranda Esboniadol pam y mae angen cynnwys pwerau o'r fath ym Miliâu'r Llywodraeth.

Yr eiddoch yn gywir

CARWYN JONES

**Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Constitutional and Legislative Affairs Committee**

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru
National
Assembly for
Wales

Y Gwir Anrhydeddus Carwyn Jones AC
Y Prif Weinidog
Llywodraeth Cymru
Llawr 5
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
CF99 1NA

2 July 2013

Annwyl Brif Weinidog

Gorchymynion Cychwyn

Mae'n thema gyson sy'n codi yn ein gwaith o graffu ar bwerau dirprwyedig i wneud is-ddeddfwriaeth, y dylai'r Cynulliad graffu i raddau priodol ar ddeddfwriaeth o'r fath.

Ystyriodd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol ddau Orchymyn Cychwyn yn ei gyfarfod ar 24 Mehefin 2013, sef *Gorchymyn Deddf Tai ac Adfywio 2008 (Cychwyn Rhif 3 a Darpariaethau Trosiannol, Dros Dro ac Arbed) (Cymru) 2013* a *Gorchymyn Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 (Cychwyn, Diwygiadau Canlyniadol a Darpariaethau Trosiannol ac Arbed) (Cymru) 2013*.

Nid yw'n arferol i ni ystyried gorchymynion cychwyn gan nad ydynt yn destun unrhyw weithdrefn.

Fodd bynnag, yn ddiweddar, fel rhan o'n gwaith craffu ar ddarpariaethau cychwyn mewn Biliau, rydym wedi sylwi bod rhai Biliau yn caniatáu i ddefnyddio gorchymyn cychwyn i gynnwys, er enghraifft, darpariaethau cysylltiedig, atodol, canlyniadol, darfodol neu drosiannol. Rydym yn ystyried na ddylai darpariaethau o'r fath gael eu cynnwys o fewn gorchymynion cychwyn, i sicrhau eu bod yn ddarostyngedig i lefel briodol o graffu.

Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

Cardiff Bay
Cardiff
CF99 1NA

Ffôn / Tel: 029 2089 8019
E-bost / Email: ruth.hatton@cymru.gov.uk

Rydym wedi gwneud nifer o argymhellion yn ein hadroddiadau ar y gwaith o graffu ar Filiau i ddelio â'r mater hwn a byddwn yn parhau i wneud hynny.

Am y rhesymau hyn rydym wedi ystyried y ddau orchymyn uchod, gan eu bod yn fwy na darpariaethau cychwyn yn unig.

O ganlyniad i'n hystyriaeth o'r gorchmynion hyn, gofynnodd y Pwyllgor i mi ysgrifennu atoch i ofyn am eich barn ar ddefnyddio gorchmynion cychwyn i gynnwys darpariaethau nad ydynt yn rhai cychwyn.

Byddwn yn ddiolchgar pe baech yn ystyried y pwyntiau hyn ac yn anfon eich ymateb i'r Pwyllgor maes o law.

Yn gywir

A handwritten signature in black ink that reads "David Melding". The signature is written in a cursive style with a long, sweeping tail on the final letter.

David Melding AC
Cadeirydd

Alun Davies AC / AM
Y Gweinidog Cyfoeth Naturiol a Bwyd
Minister for Natural Resources and Food

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Eich cyf/Your ref: CLA288
Ein cyf/Our ref: LF/AD/1008/13

Mr David Melding AC
Cadeirydd
Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

2, Hydref 2013

CLA288 – Rheoliadau Dŵr Ymdrochi 2013

Diolch ichi am eich llythyr dyddiedig 8 Hydref yn mynegi siomedigaeth y Pwyllgor nad yw Rheoliadau Dŵr Ymdrochi 2013 ar gael yn Gymraeg.

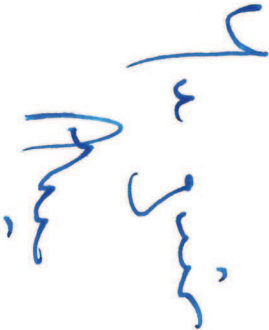
O ran cyfreithu offerynnau cyfansawdd, nid yw Llywodraeth Cymru'n cyhoeddi unrhyw gyfeithiadau ôl-weithredol Gymraeg gan nad oes ganddyn nhw rym y gyfraith. Felly, gan na fyddai gan gyfeithiad Gymraeg o Reoliadau Dŵr Ymdrochi 2013 unrhyw saffiad cyfreithiol, rwyf wedi penderfynu peidio â'i gyhoeddi.

Fel y nodwyd yn llythyr Prif Weinidog Cymru atoch chi dyddiedig 1 Tachwedd 2011, pan fydd gan Weinidogion Cymru'r hawl i wneud is-ddeddfwriaeth i Gymru, oni fydd rhesymau da dros wneud hynny, rhagdybir y bydd y pŵer yn cael ei arfer drwy offeryn sydd ar gyfer Cymru'n unig. Byddai'r offeryn hwnnw'n ddwyieithog oni fydd y meini prawf yng Nghynllun Iaith Gymraeg Gweinidogion Cymru o dan Adran 78 o Ddeddf Lywodraeth Cymru 2006 yn datgan fel arall.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA
Wedi'i argraffu ar bapur wedi'i ailgylchu 100%
57

English Enquiry Line 0845 010 3300
Llinell Ymholiadau Gymraeg 0845 010 4400
Correspondence: Alun.Davies@wales.gsi.gov.uk
Printed on 100% recycled paper

Mae llythyr Prif Weinidog Cymru hefyd yn egluro bod yna adegau pan mair ffordd fwyaf priodol yw llunio offeryn statudol ar sail gyfansawdd gyda'r Gweinidog perthnasol yn Llywodraeth y DU. Nodwyd enghraifft o hyn yn ymateb y Llywodraeth i Adroddiad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol ar Reoliadau Dŵr Ymdrochi 2013. Wrth ymateb i her y Comisiwn Ewropeaidd ar drawsosod Cyfarwydddeb 2006-07 yng Nghymru a Lloegr, ystyriwyd ei bod yn briodol cynnal dull cyffredin o drawsosod yng Nghymru a Lloegr er mwyn sicrhau yr eir ati i ledfu pryderon y Comisiwn yn llawn.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Alun Davies', written in a cursive style.

Alun Davies AC / AM
Y Gweinidog Cyfoeth Naturiol a Bwyd

**Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Constitutional and Legislative Affairs Committee**

Alun Davies AC
Y Gweinidog Cyfoeth Naturiol a Bwyd
Pumed llawr
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
CF99 1NA

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru
National
Assembly for
Wales

8 Hydref 2013

Annwyl Alun

CLA288 - Rheoliadau Dyfroedd Ymdrochi 2013

Trafododd y Pwyllgor yr Offeryn Statudol uchod yn ei gyfarfod ar 23 Medi 2013. Mae copi o'n hadroddiad ar y rheoliadau wedi'i atodi er gwybodaeth.

Fel y byddwch yn gwybod, mae'n ofynnol i'r Pwyllgor gyflwyno adroddiad ar offerynnau nas gwneir yn Gymraeg a Saesneg yn unol â Rheol Sefydlog 21.2(ix). Yn flaenorol, cafodd y Pwyllgor addewid y bydd cyfieithiad Cymraeg o offerynnau a wneir ar y cyd gyda Senedd y DU, lle bo hynny'n bosibl, yn cael ei ddarparu.

Mae'r Pwyllgor yn hynod siomedig nad yw'r rheoliadau hyn ar gael yn Gymraeg. Maent yn hynod bwysig a pherthnasol i gymunedau Cymraeg eu hiaith a credwn y dylid bod wedi gwneud pob ymdrech i sicrhau bod y rheoliadau ar gael yn Gymraeg hefyd.

Edrychaf ymlaen at glywed gennych maes o law.

Yn gywir

**David Melding AC
Cadeirydd**

Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

Cardiff Bay
Cardiff
CF99 1NA

Ffôn / Tel: 029 2089 8008
E-bost / Email: Gareth.williams@wales.gov.uk

**Adroddiad drafft y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a
Deddfwriaethol
CLA (4)-21-13**

CLA288 – Rheoliadau Dyfroedd Ymdrochi 2013

Gweithdrefn: Negyddol

Mae'r rheoliadau yn dirymu ac yn disodli Rheoliadau Dyfroedd Ymdrochi 2008, ac yn gweithredu, yng Nghymru a Lloegr yn unig, Gyfarwyddeb 2006/7/EC Senedd Ewrop a'r Cyngor ynghylch rheoli ansawdd dyfroedd ymdrochi a diddymu Cyfarwyddeb 76/160/EEC ("y Gyfarwyddeb Dyfroedd Ymdrochi"). Maent hefyd yn gweithredu Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn 2011/321/EU i sefydlu, yn unol â Chyfarwyddeb 2006/7, symbol ar gyfer gwybodaeth i'r cyhoedd ynghylch dosbarthiad dyfroedd ymdrochi ac unrhyw waharddiadau ymdrochi neu gyngor yn erbyn ymdrochi.

1. Materion technegol: craffu

Nodwyd y pwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arno o dan Reol Sefydlog 21.2(ix) mewn perthynas â'r offeryn hwn:

Nad yw wedi'i wneud neu i'w wneud yn Gymraeg ac yn Saesneg.

2. Rhinweddau: craffu

Ni nodwyd unrhyw bwyntiau i gyflwyno adroddiad arnynt mewn perthynas â'r offeryn hwn.

3. Ymateb y Llywodraeth

Diben y Rheoliadau hyn oedd, ymhlith pethau eraill, ymateb i her gan y Comiswin Ewropeaidd ar drosiad cyffredin Cyfarwyddeb 2006/7/EC yng Nghymru a Lloegr gan y rheoliadau trosi rhagflaenol (cyfansawdd). Ystyrir ei bod yn briodol parhau â throsiad cyffredin yng Nghymru a Lloegr, er mwyn sicrhau yr ymdrinnir â phryderon y Comisiwn yn llawn.

Mae'r rheoliadau cyfansawdd hyn yn berthnasol i Gymru a Lloegr ac yn gorfod cael eu cymeradwyo gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru a'r Senedd. Yn unol â hynny, nid ystyrir ei bod yn rhesymol ymarferol i'r Offeryn hwn gael ei osod ar ffurf drafft, na'i wneud, yn ddwyieithog.

4. Ystyriaeth y Pwyllgor

Trafododd y Pwyllgor y rheoliadau ac ymateb y Llywodraeth i'r adroddiad drafft yn ei gyfarfod ar 23 Medi 2013. Mynegodd y Pwyllgor bryder yn unol â'r pwynt adrodd technegol uchod a chytunodd i ysgrifennu at y Gweinidog i ofyn pam na wneir y rheoliadau yn Gymraeg, yn ogystal ag yn Saesneg.

Eitem 5.1

Yn rhinwedd paragraff(au) vi o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon